

Špeciálna základná škola, Zvolenská cesta 59, 984 01 Lučenec

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

- s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
- so stredným stupňom mentálneho postihnutia
- s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia

schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

- **pre žiakov s viacnásobným postihnutím pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie**

schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20280:14-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

- **s autizmom alebo pervazívnymi vývinovými poruchami**

schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20264:6-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

Platný od 01.09. 2016

Názov a adresa školy	Špeciálna základná škola
	Zvolenská cesta 59, 984 01 LUČENEC
	IČO 35984422
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE
	<ul style="list-style-type: none"> • pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
	<ul style="list-style-type: none"> • pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia
	<ul style="list-style-type: none"> • pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým mentálneho postihnutia
	<ul style="list-style-type: none"> • pre žiakov s viacnásobným postihnutím pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie
<ul style="list-style-type: none"> • pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami 	
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	Variant A prípravný ročník + 9 ročníkov
	Variant B prípravný ročník + 10 ročníkov
	Variant C prípravný ročník + 10 ročníkov
	Žiaci s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami prípravný ročník + 9 ročníkov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
Riaditeľ školy	Mgr. Jozef Porubovič
Zástupkyňa RŠ	Mgr. Božena Košťáliková
Kontakty	☎ 047/43 33 610, +421 910 941702 e-mail: szslucenec@mail.t-com.sk web: www.szslc.edu.sk
Zriadovateľ	Okresný úrad Banská Bystrica Nám. L. Štúra 974 05 Banská Bystrica
Kontakty	☎ 048/43 06 601, fax 048/43 06 609
Platnosť ŠkVP od	1.9.2016
Prerokovné v pedagogickej rade	22.08.2016
Prerokovné v rade školy	22.08.2016

V Lučenci, 22. 08. 2016

Mgr. Jozef Porubovič
riaditeľ školy

Platnosť, revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť ŠkVP	01. 09. 2016	

1 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A JEJ ZAMERANIE

Špeciálna základná škola v Lučenci má 60 ročnú tradíciu. Je plne organizovaná s právnou subjektivitou. Poskytuje výchovu a vzdelávanie priemerne 180 mentálne postihnutým žiakom a dospelým .

Je rozmiestnená v troch budovách v širšom okolí mesta Lučenec:

Riaditeľstvo školy sa nachádza v budove školy na Zvolenskej ceste 59 v Lučenci. Ďalšími budovami školy využívanými na výchovno-vzdelávací proces sú budovy na Erenburgovej ulici č.10 a Dukelských hrdinov 2 v Lučenci.

1.1 Škola ako životný priestor

Pedagogickému kolektívu nechýba chuť a odvaha do práce, čoho dôkazom je dnes rušný a tvorivý život školy, plný zaujímavých, pútavých a originálnych aktivít pre žiakov, rodičov ale aj pre zamestnancov. Tieto aktivity nie sú náhodné a nárazové, ale už majú svoju tradíciu a sú cielené za účelom maximálneho rozvoja osobnosti žiaka a jeho následnej integrácie do spoločnosti. Každé dieťa je iné, jedinečné. Nemožno ho porovnávať s inými. Má svoje prednosti i nedostatky. Preto v našich žiakoch hľadáme predovšetkým ich prednosti, ktoré rozvíjame a podporujeme. Naším profesionálnym zadosťučinením je radosť z ich každodenných malých úspechov, ktoré snáď budú dobrým základom ich očakávanej šťastnej budúcnosti. Dnes škola žije bohatým a zmysluplným životom. Vždy sa niečo deje, vždy sa niečo hýbe. Navzdory všetkým problémom v školstve prevláda v našom kolektíve pozitívne myslenie, ktoré sa zákonite prenáša aj na žiakov. Veď aby sa žiak cítil v pohode, musí byť v pohode predovšetkým jeho učiteľ, a to je v našom kolektíve samozrejmosťou. Naše bilancovanie celoročnej práce je vždy plné originálnych, motivačných a tvorivých aktivít, ktoré umocňujú výchovno-vzdelávací proces, za čo vdáčim kreativite celého pedagogického kolektívu. V škole vládne príjemná atmosféra a žiaci cítia, že tu nachádzajú svoj druhý domov. Snahou nás všetkých je, aby po ukončení školskej dochádzky odchádzali žiaci primerane ich mentálnej úrovni vzdelaní, čestní, slušní a šťastní. Aby sa podľa možnosti ďalej vzdelávali a v záujme ich lepšej budúcnosti a uplatnenia sa na trhu práce, prispeli sami svojím zodpovedným prístupom k zvyšovaniu ich životného štandardu a seberealizácie.

1.2 Charakteristika školy

Škola zabezpečuje výchovu a vzdelávanie v súlade so základnými pedagogickými dokumentmi s cieľom poskytnúť úroveň základného vzdelania s prihliadnutím na danosti, schopnosti a záujmy žiaka tak, aby sa uplatnil v živote spoločnosti, prípadne úspešne ďalej študoval v odbornom učilišti alebo v praktickej škole.

Špeciálna základná škola v Lučenci v súlade so zákonom č. 45/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) patrí medzi špeciálne školy. Poskytuje výchovu a vzdelávanie žiakom so zdravotným znevýhodnením spôsobom primeraným ich postihnutiu, po dôkladnom vykonaní psychologickú a špeciálnopedagogickú diagnostiku. Obsah vzdelávania žiakov v špeciálnej základnej škole je prispôsobený stupňu postihnutia žiakov.

Na základe týchto stupňov je škola vnútorne diferencovaná:

- **variant A** – vzdelávanie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
- **variant B** – vzdelávanie žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia

- **variant C** – vzdelávanie žiakov s ťažkým stupňom alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia s individuálnym vzdelávacím programom alebo pre žiakov s mentálnym postihnutím
- **vzdelávanie žiakov s viacnásobným postihnutím**
- **vzdelávanie žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím s individuálnym vzdelávacím programom**

1.2.1 Hodnotenie školy

Pravidelne monitorujeme:

- podmienky na vzdelanie
- spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- prostredie – klíma školy
- priebeh vzdelávania – vyučovací proces – metódy a formy vyučovania
- výsledky vzdelávania
- riadenie školy
- úroveň výsledkov práce školy.

Kritériom pre nás je:

- spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- kvalita výsledkov

SWOT ANALÝZA - SEBAHODNOTENIE ŠKOLY

Na sebahodnotenie školy je nevyhnutné urobiť swot analýzu, poznať a zaoberať sa slabými a silnými stránkami školy, vedieť, aké má príležitosti a aké ohrozenia môže očakávať.

Medzi silné stránky školy patrí

- pomerne dobrá kvalifikovanosť pedagogických zamestnancov školy
- dobré vedenie a spolupráca menežmentu školy
- ochota sebavzdelávania sa učiteľov a vychovávateľov
- dobré vedenie MZ a PK
- kvalitne fungujúca tímová práca učiteľov,
- starostlivosť o deti vyžadujúce špecifické podmienky vzdelávania –individuálny prístup
- fungujúce športové aktivity,
- existujúce tradičné aktivity,
- vysoká odbornosť vyučovania- A variant, B variant, C variant, viacnásobné postihnutie, praktická škola, vyučovanie v maďarskom jazyku, vytváranie individuálnych vzdelávacích programov,
- výborné a včasne diagnostikovanie a následné diagnostikovanie žiakov, úprava ich vzdelávania,
- výborné a bezchybné dodržiavanie legislatívy(vid' zápisy z kontrol KŠU a Inšpekcia...),
- dobrá počítačová gramotnosť všetkých pedagogických aj nepedagogických zamestnancov,
- projektové aktivity školy a realizácia niekoľkých projektov,
- dobrá vybavenosť školy počítačovou technikou (počítačové učebne, pripojenie na internet),
- prezentácia školy na verejnosti (Spevácky zbor, www stránka, školský časopis ,spolupráca s rôznymi inštitúciami),
- akceptácia vzdelávacích a výchovných zámerov školy zákonnými zástupcami detí,

- fungujúca práca klubov v mimo vyučovacom čase,
- organizácia poskytuje žiakom a ich rodičom nadštandardné služby prostredníctvom Súkromného centra špeciálno-pedagogického poradenstva (diagnostikovanie v škole),
- aktivity na získanie mimorozpočtových finančných prostriedkov (sponzorské príspevky, projekty...).

Škola sa nachádza v 3 vlastných i keď nie účelových budovách, ktoré sú sčasti upravené a vyhovujúce pre potreby vzdelávania. Je pomerne dobre vybavená audiovizuálnou technikou, učebnými a kompenzačnými pomôckami. Zlepšilo sa aj zabezpečovanie školských potrieb pre žiakov z rodín z nízkym príjmom (rodiny v hmotnej núdzi). V rámci rozpočtových možnosti sa priebežne dopĺňa aj materiálne vybavenie školy- nové lavice, skrine, bezprašné tabule a nástenky. Upravili sa podlahy v triedach, na schodišti, WC, vymenili sa okná na náveternej strane na Zvolenskej ceste. Vymaľované boli priestory na Zvolenskej ceste a na Erenburgovej ulici. Niektoré činnosti boli riešené svojpomocne vďaka dobrému vedeniu THP úseku, ústretovosti a ochote pomôcť týchto zamestnancov.

Medzi slabé stránky školy patrí

Najväčším problémom je priestorové vybavenie školy – chýba účelová budova školy. Jestvujúce budovy školy sú už kapacitne nepostačujúce, škola nemôže uspokojiť záujem všetkých žiadateľov o vzdelávanie. Ďalším problémovým miestom vo vyučovacom procese je vyučovanie telesnej výchovy- absentuje športový areál a telocvičňa ... Stretávame sa tiež s častým nezaujmom rodičov o vzdelávanie sa ich detí a spoluprácu so školou. Rodičia sa často sťahujú, čím sa oslabuje proces vzdelávania sa žiakov a nepriamo sa podporuje ich záškoláctvo. Časté je záškoláctvo- hlavne v čase vyplácania sociálnych dávok. Žiakom chýbajú základné školské potreby. Do školy chodia nepripravení, neupravení, hladní a bez desiaty. Veľakrát sa stretávame aj s tým, že žiaci odmietajú pokračovať v OU z dôvodov nedostatku peňazí v rodine- veľakrát je to len výhovorka.

Slabé stránky

- veľká vzdialenosť medzi budovami
- škola nemá vlastný športový areál a ani telocvičňu
- nedostatočný počet moderných učebníc
- absencia alternatívnych učebníc

Príležitosti

- získať primeranými racionalizačnými opatreniami optimálne množstvo finančných prostriedkov na zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu a prevádzky školy,
- odbornú štruktúru vyučovania skvalitniť na 100 %,
- výmena pedagogických skúseností,
- v maximálnej miere uspokojovať požiadavky objednávateľov školských služieb, t. j. rodičov a ich detí,
- umožniť väčšiemu množstvu učiteľov školy podieľať sa na odbornom, metodickom a pedagogickom výcviku poslucháčov vysokých škôl, čo zákonite núti učiteľov starať sa o vlastný odborný a metodický rast (otázka celoživotného vzdelávania),
- umožniť ďalšie vzdelávanie učiteľov (metodické centrum, vysoké školy podľa plánu vzdelávania zamestnancov školy),
- využívať možnosti štrukturálnych a iných fondov,
- využívať moderné informačné technológie pri rozvoji poradenstva o povolaniach a zamestnaniach,
- vo výchovno-vyučovacom procese využívať existujúcu sieť podporných inštitúcií a

- neziskových mimovládnych organizácií,
- zaktivizovať Radu školy,
- rozširovať spoluprácu pri výchove a vzdelávaní žiakov ŠZŠ a OU,

Riziká

- možné prekážky vyplývajúce zo školského zákona
- migrácia rodín- z dôvodu straty „strechy nad hlavou“- Parný mlyn,
- zvyšovanie výdavkov na prevádzku,
- nedostatok finančných prostriedkov na investície,
- nedostatok financií na odmeňovanie pedagogických a nepedagogických zamestnancov, ktoré sú vyčlenené v štátnom rozpočte,
- nedostatočné vybavenie odborných učební novými modernými pomôckami,
- nepriaznivá ekonomická situácia v niektorých rodinách,
- nedostatočný záujem zo strany rodičovskej verejnosti,
- výnimočnosť v zložení žiackeho osadenstva školy.

1.3 Priestorové a materiálno-technické vybavenie školy

Dôležitou podmienkou výchovy a vzdelávania žiakov s mentálnym postihnutím je aj primerané priestorové vybavenie školy a materiálno-technické vybavenie učebných priestorov. Materiálno-technické vybavenie tried napomáha dosahovať stanovené ciele primárneho vzdelávania a zároveň podporuje komplexný proces výchovno-vzdelávacej rehabilitácie žiakov.

Pre žiakov mentálnym postihnutím, viacnásobným postihnutím, žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím je pripravených niekoľko miestností.

Učebne (triedy) vybavené viacúčelovým, výškovo nastaviteľným nábytkom, s priestorom pre relaxáciu a nenáročnú pohybovú aktivitu počas vyučovania.

Učebne pre jednotlivé vyučovacie predmety vybavené špeciálnym nábytkom, prístrojmi, nástrojmi, pomôckami, technikou, materiálmi.

Učebňa pre informatickú výchovu vybavenú počítačmi s príslušným programovým vybavením.

Relaxačná miestnosť vybavená nábytkom a pomôckami na relaxáciu, stimulovanie zmyslov a vnemov.

Štruktúrované priestory na individuálne vzdelávanie žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím.

Priestory pre telovýchovné aktivity s bezpečným povrchom, náradím a náčiním.

Priestory pre prípravné práce učiteľa, priestory na uloženie pomôcok.

Priestory pre záujmovú činnosť po vyučovaní (školský klub detí, záujmové útvary a voľnočasové aktivity) vybavené pracovným a odpočinkovým nábytkom, priestormi na učenie sa a relaxáciu.

Priestory pre stravovanie rešpektujúce hygienické normy a špecifiká individuálnych potrieb žiakov mentálnym postihnutím, viacnásobným postihnutím, žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím.

Priestory pre vedenie školy a potrebných odborných a nepedagogických zamestnancov – miestnosť riaditeľa, zástupcu, hospodára, výchovného poradcu a iných – so zodpovedajúcim technickým vybavením a nábytkom.

Miestnosť pre uskladnenie učebníc, archív.

Priestory pre odkladanie odevov a obuvi (šatne).

Spoločné priestory pre hygienu, vrátane WC pre žiakov a žiačky, pre učiteľov a učiteľky, vybavené dávkovačmi pre tekuté mydlo, zásobník s dezinfekčným prostriedkom a zásobníkmi pre jednorazové utierky.

1.4 Charakteristika žiakov

Pri výchove a vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím sa uplatňujú špecifické potreby a požiadavky na komplexnú odbornú starostlivosť o žiakov.

Špeciálna základná škola v Lučenci poskytuje výchovu a vzdelávanie:

- a) pre žiakov *s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia - variant A,*
- b) pre žiakov *so stredným stupňom mentálneho postihnutia - variant B,*
- c) pre žiakov *s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia v kombinácii s iným postihnutím vzdelávaných podľa IVP - variant C*
- d) pre žiakov *s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím.*
- f) pre žiakov *s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím.*

1.5 Charakteristika pedagogického zboru (personálne zabezpečenie)

Požiadavky na manažment školy - riaditeľ školy, zástupkyňa riaditeľa školy sú v súlade s požiadavkami odbornej a pedagogickej spôsobilosti a s kvalifikačnými predpokladmi, ktoré sú nevyhnutné pre výkon náročných riadiacich činností podľa platných predpisov.

Pedagogická a odborná spôsobilosť pedagogických zamestnancov (učitelia, vychovávatelia v ŠKD, asistenti učiteľa) je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci musia zabezpečiť súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností v súlade so vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.

Výchovný poradca úzko spolupracuje s učiteľmi, žiakmi a rodičmi.

Odborná spôsobilosť nepedagogických zamestnancov je v súlade s platnými predpismi. Práva a povinnosti nepedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich činnosti v rámci platných predpisov.

Plnenie stanovenej miery vyučovacej a výchovnej povinnosti vyplýva z platnej legislatívy.

1.5.1 Ďalšie vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov:

Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a ostatných zamestnancov

- Uvádzať začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe.
- Udržiavať a zvyšovať kompetenciu (spôsobilosť efektívne vychovávať a vzdelávať) pedagogických zamestnancov.
- Motivovať pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti.

- Zdokonaľovať osobnostné vlastnosti pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.
- Pripravovať pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. triedny učiteľ atď.
- Pripravovať pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, napr. pedagogický výskum, tvorba ŠkVP a pod.
- Pripravovať pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálnymi prostriedkami: videotchnikou, výpočtovou technikou, multimédiami a pod.
- Zhromažďovať a rozširovať progresívne skúsenosti z pedagogickej a riadiacej praxe, podnecovať a rozvíjať tvorivosť pedagogických zamestnancov.
Pripravovať pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie.

1.6 Podmienky prijímania

O prijatí dieťaťa *mentálnym postihnutím, s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím, s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím* na vzdelávanie rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa.

Podmienky prijímania žiakov do škôl pre žiakov s mentálnym postihnutím určuje § 7 ods. 1 až 4 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

Do prvého ročníka na školu sa prijíma dieťa, ktoré splnilo podmienky na začatie plnenia povinnej školskej dochádzky podľa § 7 odst.1 až 4 vyhlášky č. 322/2008 Z.z. o špeciálnych školách a o ktorého prijatie požiadal zákonný zástupca.

Riaditeľ školy pred prijatím dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do školy so vzdelávacím programom pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami poučí zákonného zástupcu o všetkých možnostiach vzdelávania jeho dieťaťa.

1.7 Dlhodobé projekty

Škola sa pravidelne zapája do výziev a projektov s cieľom skvalitniť materiálne a technické podmienky školy. Jedným z projektov, do ktorého sa škola prihlásila je Národný projekt „Modernizácia vzdelávacieho procesu na základných školách“ a „Modernizácia vzdelávacieho procesu na stredných školách“. Ďalším národným projektom je „Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva“.

1.8 Spolupráca s rodičmi, sociálnymi partnermi a inými subjektmi

ŠKOLA A ZRIAĐOVATEĽ	ZRIAĐOVATEĽ A ŠKOLA
Poskytuje kvalitnú výchovu a vzdelávanie mentálne postihnutým žiakom a žiakom s viacnásobným postihnutím – primárne postihnutie MR a tiež MR dospelým, plní ciele stanovené v Národnom programe, stanovuje si splniteľné ciele v súlade s požiadavkami humánnej školy, zabezpečuje plynulú prevádzku. Vytvára vhodné materiálne a technické podmienky.	Zabezpečuje dostatok financií na prevádzku školy, očakáva kvalitné plnenie úloha kvalitné služby verejnosti. Škola od zriaďovateľa očakáva podporu pri napĺňaní cieľov.

ŠKOLA- ZAMESTNANCI ŠKOLY	ZAMESTNANCI ŠKOLY- ŠKOLA
Vytvára pre zamestnancov školy optimálne pracovné podmienky, psychohygienické podmienky, zabezpečuje možnosti ďalšieho vzdelávania, oboznamuje s novou legislatívou, vytvára účinnú organizačnú štruktúru, priestor na realizáciu a tvorivosť, priznáva samostatné kompetencie, vytvára vnútorné školské predpisy tak, aby sa s nimi stotožnili všetci zamestnanci.	Plnia celkové a čiastkové ciele, školy, permanentne sa vzdelávajú, sú aktívni a iniciatívni, spolupracujú s rodičovskou verejnosťou, účinne spolupracujú s ďalšími partnermi školy, vytvárajú pozitívny imidž školy. Každý člen pedagogického zboru má právo participovať na tvorbe školských noriem, tiež na usmerňovaní chodu školy. Akceptujú vnútorné školské predpisy s vedomím, že nariadenia, ktoré spoločne skoncipovali a prijali budú musieť plniť. Zamestnanci sa spolupodieľajú na tvorbe predpisov a vnútornej dokumentácii školy.
ŠKOLA - RODIČ	RODIČ - ŠKOLA
Škola poskytuje rodičovi ako objednávateľovi kvalitné služby v rámci výchovy a vzdelávania, poskytuje mimoškolské aktivity, možnosť na spolupodieľaní sa pri tvorbe vzdelávacích programov. Vyzýva ich k spolupráci pri výchove a vzdelávaní ich detí.	Rodiča spolupracujú so školou, podporujú jej hlavné ciele, pomáhajú škole, podieľajú sa na realizácii cieľov, sú nápomocní pri tvorbe výchovno-vzdelávacích programov tak, aby v plnej miere rešpektovali potreby a podmienky ich detí. Rodič môže požiadať aj o účasť na vyučovacej hodine.
ŠKOLA	ORGANIZÁCIE, SPOLUPODIEĽAJÚCE SA NA VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ
Prizýva organizácie k spolupráci (INFOROM, EUROactivity, GAMA...)	Pomáhajú plniť hlavné úlohy školy
ŠKOLA-OKRESNÝ ÚRAD	OKRESNÝ ÚRAD - ŠKOLA
Predkladá samospráve koncepciu, plány práce, žiadosti o úpravu rozpočtu, žiadosti o pridelenie prostriedkov na asistentov učiteľa, podnety na pomoc a spoluprácu a očakáva pomoc.	Vyjadruje sa k hlavným úlohám, dáva podnety a návrhy na skvalitnenie činnosti, spolupodieľa sa na realizácii úloh, poskytuje pomoc.
ŠKOLA A OSTATNÍ PARTNERI	MŠ SR, NADÁCIE, OBČIANSKE ZDRUŽENIA, PROJEKTOVÍ PARTNERI –ŠKOLY (špeciálne, základné OU)
Škola prizýva k spolupráci občianske združenia (OZ), projektových partnerov, očakáva pomoc, podporu, dôveru	Škola očakáva od MŠ SR vypracovanie Štátneho projektu výchovy a vzdelávania, podnety a výzvy na realizáciu projektov, podporu pri realizácii projektov od OZ a ďalších partnerov.

Rada školy – v zmysle § 24 ods. 1 a 3 zákona NR SR č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov je rada školy iniciatívny a poradný samosprávny orgán, ktorý vyjadruje a presadzuje verejné záujmy záujmy žiakov, rodičov, pedagogických zamestnancov a ostatných zamestnancov v oblasti výchovy a vzdelávania. Rada školy plní funkciu verejnej kontroly:

- vyjadruje sa ku koncepčným zámerom rozvoja školy,
- uskutočňuje výberové konanie na vymenovanie riaditeľa školy,
- na jeho základe navrhuje kandidáta na riaditeľa školy,
- predkladá návrh na odvolanie riaditeľa alebo sa vyjadruje k návrhu na jeho odvolanie.

Rada školy pri našej ŠZŠ má 11 členov – 2 zvolených zástupcov pedagogických zamestnancov, 1 zvoleného zástupcu nepedagogických zamestnancov, 4 zvolených zástupcov

rodičov, 4 delegovaných zástupcov zriaďovateľa / Okresný úrad Banská Bystrica, odbor školstva /.

1.10 Podmienky pre zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (BOZP)

Budova aj areál školy, vrátane priestorov na vyučovanie, spĺňajú bezpečnostné a zdravie chrániace kritériá na prevádzku školy. Bezpečnosti a ochrane zdravia počas výchovno-vyučovacieho procesu a vytváraní vyhovujúcich podmienok na prácu venujeme veľkú pozornosť a pripisujeme jej veľký význam. Na začiatku školského roka na prvej triednickej hodine a na prvých vyučovacích hodinách jednotlivých predmetov sú žiaci poučení o dodržiavaní zásad bezpečnosti a ochrane zdravia. Tieto zásady sú rozpracované v školskom poriadku. Zamestnanci školy absolvujú pravidelne školenia zamerané na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a požiaru ochranu, 1x ročne uskutočňujeme pre žiakov a zamestnancov cvičný požiaru poplach. Súčasťou sú pravidelné kontroly priestorov školy predovšetkým komisiou BOZP a bezpečnostným technikom. Pravidelne, v určených intervaloch, vykonávame predpísané revízie a následne odstraňujeme nedostatky nimi zistené. Pred vyučovaním, po vyučovaní a počas prestávok je zabezpečený dozor učiteľov nad žiakmi podľa vopred vypracovaného harmonogramu, ktorý je zverejnený v zborovni školy.

V školskom poriadku sú definované povinnosti učiteľov vykonávajúcich dozor.

Žiaci majú zakázané nosiť do školy predmety ohrozujúce zdravie. V celej škole, aj v areáli, je zakázané fajčiť. Úlohy bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pomáha škole plniť externý bezpečnostný technik.

Vhodná štruktúra práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek žiakov :

- v prípravnom ročníku až štvrtom ročníku sa vyučuje v jednom slede najviac päť vyučovacích hodín, v piatom ročníku až deviatom ročníku najviac šesť vyučovacích hodín,
- vyučovacia hodina trvá 45 minút, poslednú vyučovaciu hodinu možno skrátiť o 10 minút,
- vyučovací čas žiaka vzdelávaného podľa variantu C je 20 hodín týždenne,
- vyučovacie hodiny vzhľadom na psychické osobitosti detí sú členené do kratších časových úsekov,
- dĺžka časových úsekov sa stanovuje individuálne.

Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických pracovníkov pri vzdelávaní:

- zdravé prostredie tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, svetlenie, vykurovanie),
- priestor pre ošetrovanie úrazu a ku krátkodobému pobytu zraneného, resp. chorého žiaka,
- výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti,
- lekárníčky vybavené podľa predpisov na dostupných miestach, kontakty na RZP, linku dôvery, políciu,
- zabezpečený vhodný pitný a stravovací režim.
- dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou,
- dostatok času v dennom režime venovať jednotlivým zložkám tak, aby sa denne vystriedali všetky činnosti v primeranom rozsahu,

- optimálny režim výchovno-vzdelávacej činnosti v súlade s vekovými možnosťami, špeciálnymi potrebami žiakov, zohľadnením dochádzajúcich žiakov v zhode s obsahom vzdelávania a vhodnými spôsobmi učenia,
- optimálny režim života školy v súlade s potrebami žiakov a ich bezpečnosti (režim odpočinku, pohybový režim, stravovací a pitný režim, dodržiavaním hygieny, záujmová činnosť, mimoriadne situácie).
- uplatňované metódy, formy a prístupy pri vzdelávacom procese, spôsob delenia tried,
- zlučovanie žiakov z rôznych ročníkov podľa platnej legislatívy.

Maximálny počet žiakov na jedného pedagogického zamestnanca počas všetkých v škole realizovaných aktivít je v súlade s platnou legislatívou.

2 Školský vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie

2.1 Ciele výchovy a vzdelávania

Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania sú rozvinuté kľúčové kompetencie (spôsobilosti), ako kombinácie vedomostí, skúseností a postojov žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná. Primárne vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí žiakov ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom nasledujúcich cieľov:

- viesť žiakov k spoznávaniu svojich schopností, k využívaniu svojich možností, ku kompenzácii svojich obmedzení a tým k vytváraniu reálneho obrazu seba samého
- rozvíjať cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére osobnosť žiakov poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej oblasti,
- poskytnúť žiakom primárne možnosti skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby získali záujem o poznávanie nového
- rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa a poznávať seba samého,
- podporovať kognitívne procesy a kompetencie žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov,
- umožniť žiakom získať základné pracovné zručnosti a návyky, aby ich mohli využiť pri ďalšom vzdelávaní aj v občianskom živote,
- vyvážené rozvíjať u žiakov kompetencie dorozumievať sa a porozumieť si, hodnotiť (vyberať a rozhodovať) a iniciatívne konať,
- podporovať rozvoj intrapersonálnych a interpersonálnych kompetencií, najmä otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov, naučiť sa kooperovať v skupine, kolektíve
- a preberať na seba primeranú zodpovednosť, rozvíjať sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom a k svojmu kultúrnemu a prírodnému okoliu,
- viesť žiakov k tolerancii, znášanlivosti, porozumeniu a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami, cirkvami a náboženskými spoločenstvami,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje zdravie, aktívne ho chrániť a upevňovať, chrániť životné prostredie.

2.2 Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím, dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou

Dĺžka vzdelania	9 rokov
Forma štúdia:	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský
Spôsob ukončenia štúdia:	a) úspešným absolvovaním ŠkVP žiak získa primárne vzdelanie b) ukončením PŠD 16. rokom veku alebo 10. rokom školskej dochádzky
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	vysvedčenie s doložkou“ a) „Žiak získal primárny stupeň vzdelania“. b) „Žiak ukončil povinnú školskú dochádzku“.
Stupeň vzdelania:	primárne
Možnosti ďalšieho uplatnenia absolventa:	pokračovať vo vzdelávaní v odbornom učilišti

2.3 Profil absolventa

Absolvent má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti.

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia disponuje na primeranej úrovni s nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa,
- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti v materinskom, štátnom jazyku,
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať,
- vie samostatne písomne komunikovať (nakolko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálna úroveň zrakovo-motorickej koordinácie),
- využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií,
- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia,
- rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností,
- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať,
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr,.

– uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných

2.4 Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

Vzdelávacia oblasť	Predmety
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra
	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti
	Rozvíjanie grafomotorických zručností
Matematika a práca s informáciami	Matematika
	Informatika
Človek a príroda	Vecné učenie
	Fyzika
	Chémia
	Biológia
Človek a spoločnosť	Vlastiveda
	Dejepis
	Geografia
	Občianska náuka
Človek a hodnoty	Etická výchova
	Náboženská výchova
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova
	Hudobná výchova
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova

2.5 Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia nie sú určené vzdelávacie štandardy.

2.6 Učebné plány

**Učebný plán pre žiakov s *ľahkým stupňom mentálneho postihnutia*
s vyučovacím jazykom slovenským**

Školský vzdelávací program		Ročník										
Vzdelávacia oblasť	Vyučovaci predmet	Prípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra		8	8	8	7	6	6	5	5	5	58
				1	2	3	2	1	1	1	1	12
	rozvíjanie komunikačnej schopnosti	7										7
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2										2
	rozvíjanie grafomotorických a čitateľských zručností		1	1								2
81												
Matematika a práca s informáciami	matematika	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	39
			1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
	informatika						1	1	1	1	1	5
53												
Človek a príroda	vecné učenie	1	1	1	1							4
			1	1	1							3
	fyzika								1	1	1	3
	chémia										1	1
	1	1						1	1		2	
17												
Človek a spoločnosť	vlastiveda					2	2	3				7
							1					1
	dejepis								1	1	1	3
	geografia								1	1	1	3
	občianska náuka								1	1	1	3
17												

Človek a hodnoty	etická výchova / náboženská výchova						1	1	1	1	1	5
												5
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1	1	2	3	4	4	4	4	4	4	31
			1						1	1	1	1
	tvorivé rozvíjanie zručností	2										2
												38
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
												20
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
												20
Základ		18	18	19	20	21	22	23	24	24	25	214
Voliteľné (disponibilné) hodiny		2	4	4	4	4	4	3	4	4	4	37
Spolu		20	22	23	24	25	26	26	28	28	29	251

V školskom roku 2016/2017 sa postupuje podľa tohto inovovaného školského vzdelávacieho programu v prípravnom, prvom, druhom, piatom a šiestom ročníku špeciálnej základnej školy.

Legenda:

Červené písmo v tabuľke: Voliteľné (disponibilné) hodiny učebného plánu použité na posilnenie predmetov (upevňovanie, utvrdenie a zhrnutie učiva) a: *slovenský jazyk a literatúra, rozvíjanie grafomotorických a čitateľských zručností, matematika, vecné učenie, chémia, biológia, vlastiveda, pracovné vyučovanie, tvorivé rozvíjanie zručností.*

Červené písmo v tabuľke: Názvy doplnených voliteľných predmetov: *rozvíjanie grafomotorických a čitateľských zručností.*

Poznámky

1. Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.

2. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami (§ 2 ods. 14 vyhlášky č. 322/2008 Z. z.). V rámci vyučovania je možná individuálna práca s vybranými žiakmi prostredníctvom liečebného pedagóga, logopéda s cieľom systematickej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia, narušenia.

3. V 5. a 6. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu pracovné vyučovanie sa vyučuje v skupinách s maximálnym počtom 6 žiakov. Skupiny sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov.
4. V 5. a 6. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede príslušného ročníka. Ak je skupina utvorená zo žiakov najbližších ročníkov, najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede najnižšieho ročníka.
5. Vyučovacie predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.
6. Vyučovacie predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.

2.7 Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Dieťa s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s odloženou povinnou školskou dochádzkou sa môže vzdelávať v prípravnom ročníku, po absolvovaní ktorého môže žiak pokračovať v primárnom vzdelávaní na takom type školy, pre ktorý má predpoklady.

- Dôležité postavenie vo výchovno-vzdelávacom procese má pracovné vyučovanie, čomu musí zodpovedať materiálno-technické a priestorové vybavenie školy.
- V prípade ťažkosti pri osvojovaní si predpísaného učiva je možné žiakovi vypracovať individuálny vzdelávací program z jedného alebo viacerých predmetov, podľa ktorého sa vzdeláva a postupuje do vyššieho ročníka.
- Žiakovi s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia a narušenou komunikačnou schopnosťou (symptomatickou poruchou reči) poskytuje individuálnu alebo skupinovú logopedickú terapiu školský logopéd

Žiaci s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia môžu byť vzdelávaní:

- a) v špeciálnych základných školách,
- b) v špeciálnych triedach pre žiakov s mentálnym postihnutím v základnej škole,
- c) v triedach základnej školy spolu s inými žiakmi, t.j. v školskej integrácii.

2.8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Triedu možno zriadiť pre najmenej štyroch žiakov. Najvyšší počet žiakov v triede pre žiakov s mentálnym postihnutím (ŠZŠ - variant A) sa ustanovuje takto: prípravný a prvý ročník 6 žiakov, druhý ročník až piaty ročník 8 žiakov, šiesty ročník až deviaty ročník 10 žiakov.

Riaditeľ školy môže povoliť prekročenie najvyššieho počtu žiakov v triede najviac o dvoch.

2.9 Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Efektívna realizácia Vzdelávacieho programu je podmienená potrebným personálnym zabezpečením podľa nasledujúceho rámca, pričom sa musí vychádzať z požiadaviek formulovaných v platnej legislatíve (Zákon o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch).

Vedúci pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, vykonali prvú atestáciu, spĺňajú podmienky dĺžky výkonu pedagogickej činnosti, ukončili funkčné vzdelávanie (najneskôr do troch rokov od ustanovenia do kariérovej pozície),
- sú odborne pripravení na riadenie pracovnej skupiny a osvojené manažérske zručnosti uplatňujú pri riadení pracovného kolektívu,
- podporujú a vytvárajú podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov,
- zabezpečujú podmienky pre dobrú klímu v oblasti personálnych vzťahov – vo vzťahu k žiakom, v rámci pedagogického zboru a vo vzťahu k rodičom a širšej komunite.

Pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou,
- preukazujú profesijné kompetencie pri práci so žiakmi, rodičmi,
- uplatňujú zásady tímovej práce, kooperatívneho a konštruktívneho riešenia problémov.

Asistent učiteľa

- spĺňa predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou. Pracuje v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia.

2.10 Povinné materiálne – technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Dôležitou podmienkou výchovy a vzdelávania žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je aj primerané priestorové vybavenie školy a materiálne-technické vybavenie učebných priestorov.

Priestorové vybavenie

a) pre manažment školy

- kancelária riaditeľa a zástupcov riaditeľa školy,
- kancelária pre ekonomický úsek,

b) pre pedagogických zamestnancov školy

- zborovňa,
- kabinety pre učiteľov (priestor pre prípravnú prácu učiteľov a odkladanie pomôcok),

c) pre zamestnancov poskytujúcich odborné služby a pomoc pedagógom

- kancelárie pre prácu personálu poskytujúceho odborné služby a pomoc pedagógom/žiakom,

d) pre nepedagogických zamestnancov školy

– kancelárie pre sekretariát a nepedagogických zamestnancov,

e) hygienické priestory

- sociálne zariadenia pre žiakov a zamestnancov,
- šatne alebo iné priestory na odkladanie odevov a prezúvanie obuvi,

f) odkladacie a úložné priestory

- pre učebné pomôcky,
- didaktickú techniku,
- skladové priestory,
- archív,

g) informačno-komunikačné priestory

- knižnica/priestor pre knižnicu vybavený knižničným fondom, IKT zariadením
- a pripojením na Internet,

h) učebné priestory (interné/externé)

- učebne (s priestorom pre relaxáciu a nenáročnú pohybovú aktivitu počas vyučovania),
- odborné učebne,
- špeciálne učebne pre vyučovanie jednotlivých zložiek pracovného vyučovania vybavené vhodným náradím, prístrojmi a pomôckami,
- telocvičňa,

i) spoločné priestory

- školská budova,
- školská jedáleň alebo výdajná školská jedáleň,
- školský dvor,
- priestory pre školský klub detí.

2.11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Vhodná štruktúra práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek žiakov:

- v prípravnom ročníku až štvrtom ročníku sa vyučuje v jednom slede najviac päť vyučovacích hodín, v piatom ročníku až deviatom ročníku najviac šesť vyučovacích hodín,
- vyučovacia hodina trvá 45 minút, poslednú vyučovaciu hodinu možno skrátiť na 40 minút,
- s prihliadnutím na osobitosti žiakov môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov,

zaradovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami.

Pri zaistovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupuje škola podľa platnej legislatívy. Pri organizovaní výletov, exkurzií, školy v prírode, plaveckých a lyžiarskych výcvikov je dôležitou podmienkou informovaný súhlas zákonného zástupcu žiaka.

- Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických zamestnancov pri vzdelávaní podľa platných noriem:
- zdravé prostredie tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie),
- výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti,
- lekárničky vybavené podľa predpisov na dostupných miestach, kontakty na RZP, linku dôvery, políciu,
- dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.

2.12 Zásady a podmienky pre vypracovanie školských vzdelávacích programov

Školský vzdelávací program (ŠkVP) pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je vypracovaný na základe vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie.

ŠkVP je základným dokumentom školy, podľa ktorého sa uskutočňuje edukácia na danej špeciálnej základnej škole. Musí byť vypracovaný v súlade s platnou legislatívou a s príslušným vzdelávacím programom. Uvádza víziu, ciele, poslanie a zameranie konkrétnej školy s ohľadom na potreby žiakov. Reflektuje tiež možnosti obce a regiónu. Konkretizuje obsah vzdelávania ako profiláciu školy v učebnom pláne s využitím všetkých voliteľných hodín.

Na vypracovaní ŠkVP by sa mali podieľať všetci pedagogickí zamestnanci školy. Školský vzdelávací program vydáva riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade školy a rade školy a zverejní ho na prístupnom mieste.

3 Školský vzdelávací program pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie

3.1 Ciele výchovy a vzdelávania

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je

- rozvíjať kognitívne a psychomotorické procesy, všestrannú komunikáciu,
- rozvíjať individuálne schopnosti a predpoklady mentálne postihnutých žiakov tak, aby si osvojili vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré dokážu využiť v osobnom živote,
- zamerať sa na pripravenosť v praktickom živote s možnosťou prirodzenej integrácie do spoločnosti a stali sa jej prirodzenou súčasťou,
- podnecovať žiakov k mysleniu na podklade názoru a k riešeniu problémov,
- učiť žiakov chrániť si svoje zdravie a zdravie iných.

3.2 Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím, dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

Dĺžka vzdelania	10 rokov
Forma štúdia:	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Spôsob ukončenia štúdia:	a) úspešným absolvovaním ŠkVP žiak získa primárne vzdelanie b) ukončením PŠD 16. rokom veku alebo 10. rokom školskej dochádzky
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	vysvedčenie s doložkou“ a) „Žiak získal primárny stupeň vzdelania“. b) „Žiak ukončil povinnú školskú dochádzku“.
Stupeň vzdelania:	primárne
Možnosti ďalšieho uplatnenia absolventa:	pokračovať vo vzdelávaní v praktickej škole

3.3 Profil absolventa

Absolvent primárneho stupňa vzdelania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej a kultúrnej gramotnosti na elementárnej úrovni.

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia disponuje na primeranej úrovni s nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- vyjadruje sa ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- rozumie obsahu jednoduchého písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať,
- zvláda jednoduchou formou písomnú komunikáciu

- je schopný vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu,
- dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pri tom konkrétne myslenie,
- rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- využíva základné formy informačnej a komunikačnej technológie,
- ovláda elementárne spôsoby práce s počítačom,
- ovláda základy čítania, písania, počítania a využíva ich k svojmu vzdelávaniu,
- dokáže pracovať s pomocou učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- dokáže popísať problém, vie na koho sa môže obrátiť o pomoc pri riešení problémov,
- uvedomuje si, že má svoje práva a aj povinnosti.

3.4 Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

Vzdelávacia oblasť	Predmety
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra
	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti
	Rozvíjanie grafomotorických zručností
Matematika a práca s informáciami	Matematika
	Informatika
Človek a príroda	Vecné učenie
Človek a hodnoty	Etická výchova
	Náboženská výchova
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova
	Hudobná výchova
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova

3.5 Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia nie sú určené vzdelávacie štandardy.

3.6 Učebný plán

Učebný plán pre žiakov so **stredným stupňom mentálneho postihnutia**
pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským

Školský vzdelávací program		Ročník											
Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Prípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra		2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	28
							1	1	3	3	2	2	12
	rozvíjanie komunikačnej schopnosti	5	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	31
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2	1	1	1	1	1	1					8
												11	
												90	
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	31
			1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	12
	informatika								1	1	1	1	4
												47	
Človek a príroda	vecné učenie	1	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	25
		1											1
												26	
Človek a hodnoty	etická výchova / náboženská výchova							1	1	1	1	1	6
												6	
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	48
			1	1	1	1	1	1					6
												54	
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
												22	
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	22
												22	
Základ		18	18	19	20	20	21	21	22	22	22	22	225
Voliteľné (disponibilné) hodiny		2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	42
Spolu: povinná časť + voliteľné hodiny		20	22	23	24	24	25	25	26	26	26	26	267

V školskom roku 2016/2017 sa postupuje podľa tohto inovovaného školského vzdelávacieho programu v prípravnom, prvom, druhom, piatom a šiestom ročníku špeciálnej základnej školy.

Legenda:

Červené písmo v tabuľke: Voliteľné (disponibilné) hodiny učebného plánu použité na posilnenie predmetov (upevňovanie, utvrdenie a zhrnutie učiva): *slovenský jazyk a literatúra, rozvíjanie grafomotorických zručností, matematika, vecné učenie, pracovné vyučovanie.*

Poznámky

1. Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.
2. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaradovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami podľa platnej legislatívy. V rámci vyučovania je možná individuálna práca s vybranými žiakmi prostredníctvom liečebného pedagóga, logopéda s cieľom systematickej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia, narušenia.
3. V 5. a 6. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu pracovné vyučovanie sa vyučujú v skupinách s maximálnym počtom žiakov: 6. Skupiny sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov.
4. V 5. a 6. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupinu možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov.
5. Vyučovací predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.
6. Vyučovací predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.

3.7 Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia

Dieťa so stredným stupňom mentálneho postihnutia s odloženou povinnou školskou dochádzkou sa môže vzdelávať v prípravnom ročníku, po absolvovaní ktorého môže žiak pokračovať v primárnom vzdelávaní na takom type školy, pre ktorý má predpoklady.

- Dôležité postavenie vo výchovno-vzdelávacom procese má pracovné vyučovanie, čomu musí zodpovedať materiálo-technické a priestorové vybavenie školy.
- V prípade ťažkosti pri osvojovaní si predpísaného učiva je možné žiakovi vypracovať individuálny vzdelávací program z jedného alebo viacerých predmetov, podľa ktorého sa vzdeláva a postupuje do vyššieho ročníka.
- Žiakovi so stredným stupňom mentálneho postihnutia a narušenou komunikačnou schopnosťou (symptomatickou poruchou reči) poskytuje individuálnu alebo skupinovú logopedickú terapiu školský logopéd.

3.8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

- Dostatok času v dennom režime venovať jednotlivým zložkám tak, aby sa denne vystriedali všetky činnosti v primeranom rozsahu,
- optimálny režim výchovno-vzdelávacej činnosti v súlade s vekovými možnosťami, špeciálnymi potrebami žiakov, zohľadnením dochádzajúcich žiakov v zhode s obsahom vzdelávania a vhodnými spôsobmi učenia,
- optimálny režim života školy v súlade s potrebami žiakov a ich bezpečnosti (režim odpočinku, pohybový režim, stravovací a pitný režim, dodržiavaním hygieny, záujmová činnosť, mimoriadne situácie),
- uplatňované metódy, formy a prístupy pri vzdelávacom procese, spôsob delenia tried, zlučovanie žiakov z rôznych ročníkov podľa platnej legislatívy.

3.9 Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Efektívna realizácia Vzdelávacieho programu pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je podmienená potrebným personálnym zabezpečením podľa nasledujúceho rámca, pričom sa musí vychádzať z požiadaviek formulovaných v platnej legislatíve (Zákon o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch).

Vedúci pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, vykonali prvú atestáciu, spĺňajú podmienky dĺžky výkonu pedagogickej činnosti, ukončili funkčné vzdelávanie (najneskôr do troch rokov od ustanovenia do kariérovej pozície),
- sú odborne pripravení na riadenie pracovnej skupiny a osvojené manažérske zručnosti uplatňujú pri riadení pracovného kolektívu,
- podporujú a vytvárajú podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov,
- zabezpečujú podmienky pre dobrú klímu v oblasti personálnych vzťahov – vo vzťahu k žiakom, v rámci pedagogického zboru a vo vzťahu k rodičom a širšej komunite.

Pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou,
- preukazujú profesijné kompetencie pri práci so žiakmi, rodičmi,
- uplatňujú zásady tímovej práce, kooperatívneho a konštruktívneho riešenia problémov.

Asistent učiteľa

- spĺňa predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou. Pracuje v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov so stredným

stupňom mentálneho postihnutia, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia.

3.10 Povinné materiáľno-technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Dôležitou podmienkou pre uskutočňovanie Štátneho vzdelávacieho programu je primerané priestorové vybavenie školy a materiáľno-technické vybavenie učebných priestorov.

Priestorové vybavenie

a) pre manažment školy

- kancelária riaditeľa a zástupcov riaditeľa školy,
- kancelária pre ekonomický úsek,

b) pre pedagogických zamestnancov školy

- zborovňa,
- kabinety pre učiteľov (priestor pre prípravnú prácu učiteľov a odkladanie pomôcok),

c) pre zamestnancov poskytujúcich odborné služby a pomoc pedagógom

- kancelárie pre prácu personálu poskytujúceho odborné služby a pomoc pedagógom/žiakom,

d) pre nepedagogických zamestnancov školy

- kancelárie pre sekretariát a nepedagogických zamestnancov,

e) hygienické priestory

- sociálne zariadenia pre žiakov a zamestnancov,
- šatne alebo iné priestory na odkladanie odevov a prezúvanie obuvi,

f) odkladacie a úložné priestory

- pre učebné pomôcky,
- didaktickú techniku,
- skladové priestory,
- archív,

g) informačno-komunikačné priestory

- knižnica/priestor pre knižnicu vybavený knižničným fondom, IKT zariadením a pripojením na Internet

h) učebné priestory (interné/externé)

- učebne (s priestorom pre relaxáciu a nenáročnú pohybovú aktivitu počas vyučovania),
- odborné učebne,
- špeciálne učebne pre vyučovanie jednotlivých zložiek pracovného vyučovania vybavené

vhodným náradím, prístrojmi a pomôckami,
- telocvičňa,

i) spoločné priestory

- školská budova,
- školská jedáleň alebo výdajná školská jedáleň,
- školský dvor,
- priestory pre školský klub detí..

3.11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Pri zaistovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupuje škola podľa platnej legislatívy. Pri organizovaní výletov, exkurzií, školy v prírode, plaveckých a lyžiarskych výcvikov je dôležitou podmienkou informovaný súhlas zákonného zástupcu žiaka.

Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických pracovníkov pri vzdelávaní podľa platných noriem:

- zdravé prostredie tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie),
- výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti,
- lekárničky vybavené podľa predpisov na dostupných miestach, kontakty na RZP, linku dôvery, políciu,
- dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.

3.12 Zásady a podmienky pre vypracovanie školských vzdelávacích programov

Školský vzdelávací program (ŠkVP) pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je vypracovaný na základe vzdelávacieho programu (VP) pre žiakov s MP pre primárne vzdelávanie.

ŠkVP je základným dokumentom školy, podľa ktorého sa uskutočňuje edukácia na danej špeciálnej základnej škole. Musí byť vypracovaný v súlade s platnou legislatívou a s príslušným ŠVP. Uvádza víziu, ciele, poslanie a zameranie konkrétnej školy s ohľadom na potreby žiakov. Reflektuje tiež možnosti obce a regiónu. Konkretizuje obsah vzdelávania ako profiláciu školy v učebnom pláne s využitím všetkých voliteľných hodín.

Na vypracovaní ŠkVP by sa mali podieľať všetci pedagogickí zamestnanci školy. Školský vzdelávací program vydáva riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade školy a rade školy a zverejní ho na prístupnom mieste.

4 Školský vzdelávací program pre žiakov s t'ažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie

4.1 Ciele výchovy a vzdelávania

Cieľom primárneho vzdelávania žiakov s t'ažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia je

- umožniť žiakovi spoznávať svoje vlastné rozvojové možnosti, postupovať pri jeho vzdelávaní podľa vlastných schopností, individuálnym tempom,
- prispievať k maximálnemu rozvoju osobnosti žiaka, primerane k jeho schopnostiam a predpokladom,
- pripraviť žiaka na bežný život primerane k jeho schopnostiam.

4.2 Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím, dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

Dĺžka vzdelania	10 rokov
Forma štúdia:	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Spôsob ukončenia štúdia:	a) úspešným absolvovaním ŠkVP žiak získa primárne vzdelanie b) ukončením PŠD 16. rokom veku alebo 10. rokom školskej dochádzky
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	vysvedčenie s doložkou“ a) „Žiak získal primárny stupeň vzdelania“. b) „Žiak ukončil povinnú školskú dochádzku“.
Stupeň vzdelania:	primárne
Možnosti ďalšieho uplatnenia absolventa:	pokračovať vo vzdelávaní v praktickej škole

4.3 Profil absolventa

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov s t'ažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia disponuje na primeranej úrovni s nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- vyjadruje sa ústnou, písomnou formou podľa svojich schopností, adekvátne stupňu postihnutia,
- v materinskom jazyku na prijateľnej úrovni rozumie hovorenému slovu (textu),
- dokáže určitý čas počúvať, reagovať a vyjadriť svoj názor,
- dokáže používať základné matematické myslenie na riešenie rôznych životných situácií podľa svojich schopností,

- využíva základné informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- komunikuje pomocou elektronických médií s pomocou učiteľa,
- osvojuje si postupy potrebné na získavanie nových poznatkov,
- teší sa z vlastných výsledkov,
- vníma problémové situácie v triede, oboznamuje sa s nimi, s pomocou pedagóga sa ich pokúša riešiť,
- uvedomuje si svoje vlastné potreby a využíva svoje možnosti,
- je oboznámený so základnými pravidlami a zvykmi súvisiacimi s úpravou zovňajšku človeka.

Absolvent by mal dosiahnuť čo najširší a najrozsiahlejší záber v jednotlivých oblastiach podľa jeho individuálnych psychických a fyzických možností a schopností.

Čiastočne až úplne samostatne vykonávať sebaobslužné činnosti (signalizovať potrebu, hygienické návyky, spolupracovať pri obliekaní a vyzliekaní, stolovanie,...).

Mať vybudované sociálne vzťahy v užšom (trieda, škola, učitelia, asistenti, spolužiaci atď.) a širšom (mimo zariadenia školy) sociálnom prostredí.

Úroveň vedomostí je ovplyvnená individuálnymi možnosťami a schopnosťami žiaka (intelekt, pridružené postihnutia,...).

Absolvent na základe výsledkov svojich individuálnych schopností sa môže zaradiť do praktickej školy (podľa možností a schopností jednotlivcov) .

4.4 Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

Vzdelávacia oblasť	Predmety
Jazyk a komunikácia	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti
	Rozvíjanie sociálnych zručností
	Rozvíjanie grafomotorických zručností
Matematika a práca s informáciami	Matematika
	Informatika
Človek a príroda	Vecné učenie
Človek a hodnoty	Etická výchova
	Náboženská výchova
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova
	Hudobná výchova
Zdravie a pohyb	Zdravotná telesná výchova

4.5 Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia nie sú určené vzdelávacie štandardy, čo vyplýva z charakteru postihnutia žiakov.

4.6 Učebný plán

Učebný plán pre žiakov s *r*ážkym alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským

Školský vzdelávací program		Ročník											
Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Prípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Spolu
Jazyk a komunikácia	rozvíjanie komunikačnej schopnosti	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	38
		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
	rozvíjanie sociálnych zručností	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	18
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	15
		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11	
													93
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	22
							1	1	1	1	1	1	6
	informatika								0,5	0,5	0,5	0,5	2
													30
Človek a príroda	vecné učenie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
													11
Človek a hodnoty	etická výchova / náboženská výchova								1	1	1	1	4
													4
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	2	2	2	2	3	3	3	2,5	2,5	2,5	2,5	27
													27
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
													22
Zdravie a pohyb	zdravotná telesná výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	33
													33
Základ		18	18	18	18	18	17	17	17	17	17	17	192
Voliteľné (disponibilné) hodiny		2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	28
Spolu: povinná časť + voliteľné hodiny		20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	220

V školskom roku 2016/2017 sa postupuje podľa tohto inovovaného školského vzdelávacieho programu v prípravnom, prvom, druhom, piatom a šiestom ročníku špeciálnej základnej školy.

Legenda:

Červené písmo v tabuľke: Voliteľné (disponibilné) hodiny učebného plánu použité na posilnenie predmetov (upevňovanie, utvrdenie a zhrnutie učiva): *rozvíjanie komunikačnej schopnosti, rozvíjanie grafomotorických zručností, matematika.*

Poznámky

1. Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.
2. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Člení sa na vzdelávaciu a relaxačnú časť. V rámci vyučovania je možná individuálna práca s vybranými žiakmi prostredníctvom logopéda, s cieľom systematickej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia, narušenia.
3. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami podľa platnej legislatívy.
4. Vyučovacie predmety s časovou dotáciou 0,5 hodiny týždenne je možné vyučovať ako jednododinové každý druhý týždeň alebo ich spojiť do blokového vyučovania.
5. Vyučovací predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.
6. Vyučovací predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
7. Vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu zdravotná telesná výchova je možné deliť na skupiny s maximálnym počtom v skupine 8 žiakov. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet. Skupina zdravotnej telesnej výchovy sa zriadi pri počte najmenej

4.7 Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia

Dieťa s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia s odloženou povinnou školskou dochádzkou sa môže vzdelávať v prípravnom ročníku, po absolvovaní ktorého môže žiak pokračovať v primárnom vzdelávaní na takom type školy, pre ktorý má predpoklady.

- Dôležité postavenie vo výchovno-vzdelávacom procese má pracovné vyučovanie, čomu musí zodpovedať materiálno-technické a priestorové vybavenie školy.
- V prípade ťažkosti pri osvojovaní si predpísaného učiva je možné žiakovi vypracovať individuálny vzdelávací program z jedného alebo viacerých predmetov, podľa ktorého sa vzdeláva a postupuje do vyššieho ročníka.

Žiaci s ťažkým stupňom alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia môžu byť vzdelávaní

- a) v špeciálnych základných školách,
- b) v špeciálnych triedach pre žiakov s mentálnym postihnutím v základnej škole alebo v domove sociálnych služieb,
- c) v triedach základnej školy spolu s inými žiakmi, t.j. v školskej integrácii.

4.8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Formy organizácie výchovy a vzdelávania:

- dennou formou (poldenné v dopoludňajších hodinách v rozsahu piatich pracovných dní v týždni),
- formou individuálneho vzdelávania na základe rozhodnutia riaditeľa po predchádzajúcej žiadosti zákonného zástupcu.
- Vyučovací čas žiaka je 20 hodín týždenne.
- Vyučovacie hodiny vzhľadom na psychické osobitosti detí sú členené do kratších časových úsekov.
- Dĺžka časových úsekov sa stanovuje individuálne
- Vzdelávanie sa realizuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu vypracovaného pre každého žiaka individuálne.

4.9 Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Efektívna realizácia Vzdelávacieho programu je podmienená potrebným personálnym zabezpečením podľa nasledujúceho rámca, pričom sa musí vychádzať z požiadaviek formulovaných v platnej legislatíve (Zákon o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch).

Vedúci pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, vykonali prvú atestáciu, spĺňajú podmienky dĺžky výkonu pedagogickej činnosti, ukončili funkčné vzdelávanie (najneskôr do troch rokov od ustanovenia do kariérovej pozície),
- sú odborne pripravení na riadenie pracovnej skupiny a osvojené manažérske zručnosti uplatňujú pri riadení pracovného kolektívu,
- podporujú a vytvárajú podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov,
- zabezpečujú podmienky pre dobrú klímu v oblasti personálnych vzťahov – vo vzťahu k žiakom, v rámci pedagogického zboru a vo vzťahu k rodičom a širšej komunite.

Pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou,
- preukazujú profesijné kompetencie pri práci so žiakmi, rodičmi,
- uplatňujú zásady tímovej práce, kooperatívneho a konštruktívneho riešenia problémov.

Asistent učiteľa

- spĺňa predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou. Pracuje v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia.

4.10 Povinné materiálo-technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Materiálo-technické vybavenie tried napomáha dosahovať stanovené ciele primárneho vzdelávania a zároveň podporuje komplexný proces výchovno-vzdelávacej rehabilitácie žiakov.

Dôležitá je úprava širšieho prostredia, jeho členenie na: relaxačnú časť, zmyslovú záhradu a fyzioterapeutickú časť.

Trieda nemusí mať charakter bežnej triedy, jej vybavenie by malo zodpovedať stanoveným cieľom výchovno-vzdelávacieho procesu. Je nutné vybaviť ju základnými špeciálnymi učebnými pomôckami, na relaxačnú aj vzdelávaciu činnosť.

Vzdelávacie pomôcky - počítače, tablety, interaktívna tabuľa, modelovacie hmoty, maliarske stojany, CD prehrávač, pracovné stoly, Orffovo inštrumentárium.

Špeciálne učebné pomôcky - hmatové dosky, zvukové zariadenia, prostriedky na uľahčenie komunikácie (piktogramy, obrázková abeceda, posunková reč, prstová abeceda), špeciálne počítačové doplnky.

Kompenzačné pomôcky - audiovizuálne pomôcky, stoličky Aris, invalidný vozík, ,polohovacie stoly.

Relaxačné pomôcky - polohovacie ležadlá, vodná posteľ, pieskové stoly, masážne koberčeky, fit lopty.

Priestorové vybavenie

Pri priestorovom vybavení je potrebné rešpektovať závažnosť zdravotného stavu žiaka s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia vytvorením bezbariérových priestorov (vchodové vstupy do budov a iné).

a) pre manažment školy

- kancelária riaditeľa a zástupcov riaditeľa školy,
- kancelária pre ekonomický úsek,

b) pre pedagogických zamestnancov školy

- zborovňa,
- kabinety pre učiteľov (priestor pre prípravnú prácu učiteľov a odkladanie pomôcok),

c) pre zamestnancov poskytujúcich odborné služby

- kancelárie pre prácu personálu poskytujúceho odborné služby a pomoc pedagógom/žiakom,
- logopedická miestnosť s vybavením,
- samostatná rehabilitačná miestnosť,

d) pre nepedagogických zamestnancov školy

- kancelárie pre sekretariát a nepedagogických zamestnancov,

e) hygienické priestory

- sociálne zariadenia pre žiakov (s kompletným vybavením pomôckami osobnej hygieny) a zamestnancov,
- šatne alebo iné priestory na odkladanie odevov a prezúvanie obuvi,

f) odkladacie a úložné priestory

- pre učebné pomôcky,
- didaktickú techniku,
- skladové priestory,
- archív,

g) informačno-komunikačné priestory

- knižnica/priestor pre knižnicu vybavený knižničným fondom, IKT zariadením a pripojením na Internet

h) učebné priestory (interné/externé)

- učebne (s priestorom pre relaxáciu a nenáročnú pohybovú aktivitu počas vyučovania),
- odborné učebne (počítačová učebňa vybavená špeciálnymi pomôckami na ovládanie PC),
- špeciálne učebne pre vyučovanie jednotlivých zložiek pracovného vyučovania,
- telocvičňa,

i) spoločné priestory

- školská budova,
- školská jedáleň alebo výdajná školská jedáleň,
- školský dvor.

4.11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických pracovníkov pri vzdelávaní podľa platných noriem:

- zdravé prostredie tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie),
- výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti,
- lekárničky vybavené podľa predpisov na dostupných miestach, kontakty na RZP, linku dôvery, políciu,

- dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.

4.12 Zásady a podmienky pre vypracovanie školských vzdelávacích programov

Školský vzdelávací program pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia je vypracovaný na základe tohto vzdelávacieho programu, ktorý je súčasťou Štátneho vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie.

Školský vzdelávací program je vypracovaný pre každého žiaka osobitne a tvorí súčasť IVP.

5 Školský vzdelávací program pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie

V populácii žiakov s viacnásobným postihnutím je najviac takých žiakov, u ktorých sa kombinuje mentálne postihnutie s iným postihnutím. Žiak, ktorý má diagnostikované viacnásobné postihnutie, v obraze ktorého je mentálne postihnutie a ďalšie postihnutie alebo narušenie, postupuje podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím príslušného stupňa. Špecifické vyučovacie predmety podľa konkrétnej kombinácie postihnutia sa zaraďujú do školského vzdelávacieho programu alebo sa žiak s viacnásobným postihnutím vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu

5.1 Ciele výchovy a vzdelávania

Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania sú rozvinuté kľúčové spôsobilosti žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím na úrovni, ktorá je pre nich dosiahnuteľná.

Primárne vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí žiakov ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom cieľov uvedených vo vzdelávacom programe pre žiakov mentálnym postihnutím s prihliadnutím na ďalšie postihnutie alebo narušenie.

5.2 Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím podľa príslušnej legislatívy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

5.3 Profil absolventa

Absolvent programu primárneho stupňa vzdelania pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím má osvojené kľúčové kompetencie (spôsobilosti) vyplývajúce zo vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím príslušného variantu s prihliadnutím na ďalšie postihnutie alebo narušenie.

5.4 Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií príslušných vzdelávacích programov pre žiakov s ľahkým, so stredným a ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia.

5.5 Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím nie sú vypracované vzdelávacie štandardy, čo vyplýva z charakteru postihnutia žiakov. Individuálne schopnosti jednotlivých žiakov nemožno zovšeobecňovať a dosiahnuté výkony sú limitované samotným postihnutím.

5.6 Učebný plán

Žiaci s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím postupujú podľa učebných plánov pre žiakov s ľahkým, stredným, ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským. Špecifické vyučovacie predmety vyplývajúce z ďalšieho pridruženého postihnutia sa vyučujú v rámci voliteľných hodín školských vzdelávacích programov alebo v rámci individuálneho vzdelávacieho programu.

5.7 Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s viacnásobným postihnutím kombinácii s mentálnym postihnutím

Pri výchove a vzdelávaní žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím sa postupuje podľa vzdelávacích programov pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie. Mentálne postihnutie je zvyčajne najvýraznejším príznakom v celom klinickom obraze viacnásobného postihnutia, preto je podmieňujúcim prvkom celého výchovno-vzdelávacieho procesu.

V prípade, že u žiaka s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím nie je mentálne postihnutie v celom klinickom obraze viacnásobného postihnutia determinujúcim prvkom výchovno-vzdelávacieho procesu, je potrebné vychádzať z aktuálneho zdravotného stavu žiaka, ktorý je dôsledkom súčinnosti participujúcich postihnutí žiaka.

Pre žiaka s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím, ktorý postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu je individuálny vzdelávací program vytváraný s prihliadnutím k súčasnému stavu žiaka a podľa jeho individuálnych schopností.

V závislosti od jeho individuálnych schopností je možné individuálny vzdelávací program tvoriť podľa obsahu vzdelávania aj z rôznych variantov školy pre žiaka s mentálnym postihnutím, s prihliadnutím na ďalšie prítomné postihnutia.

Individuálny vzdelávací program žiaka obsahuje:

- základné informácie o žiakovi a vplyve jeho diagnózy na výchovno-vzdelávací proces,
- požiadavky na úpravu prostredia školy a triedy,
- modifikáciu obsahu vzdelávania,
- aplikáciu špeciálnych vzdelávacích postupov,
- špecifiká organizácie a foriem vzdelávania,
- požiadavky na zabezpečenie kompenzačných pomôcok a špeciálnych učebných pomôcok,
- zabezpečenie servisu odborníkov – špeciálneho pedagóga, psychológa, logopéda a iných.

Individuálny vzdelávací program vypracováva špeciálny pedagóg, prípadne podľa potreby s ďalšími odbornými pracovníkmi.

Individuálny vzdelávací program podpisuje spravidla riaditeľ školy, špeciálny pedagóg a zákonný zástupca žiaka.

Individuálny vzdelávací program sa môže upravovať a doplňovať podľa aktuálnych špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka. Zmeny je potrebné konzultovať so všetkými zainteresovanými odborníkmi a zákonným zástupcom žiaka.

Základná škola pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, ktorá vzdeláva žiakov s mentálnym postihnutím alebo s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným postihnutím, sa vnútorne člení podľa stupňa mentálneho postihnutia žiakov na:

- a) variant A pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia,
- b) variant B pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia,
- c) variant C pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia alebo pre žiakov s mentálnym postihnutím, ktorí majú aj iné zdravotné postihnutie, sú držiteľmi preukazu zdravotne ťažko postihnutých a nemôžu sa vzdelávať podľa variantu A alebo B.

Žiakom s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím v zmysle platnej legislatívy poskytuje výchovu a vzdelávanie praktická škola a tieto ďalšie školy:

- a) pre žiakov so sluchovým postihnutím a mentálnym postihnutím
 - špeciálna základná škola pre žiakov so sluchovým postihnutím
 - odborné učilište pre žiakov so sluchovým postihnutím,
- b) pre žiakov so zrakovým postihnutím a mentálnym postihnutím
 - špeciálna základná škola pre žiakov so zrakovým postihnutím,
 - odborné učilište pre žiakov so zrakovým postihnutím,
- c) pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a mentálnym postihnutím
 - špeciálna základná škola pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou,
- d) pre žiakov s telesným postihnutím, chorých a zdravotne oslabených s mentálnym postihnutím
 - špeciálna základná škola pre žiakov s telesným postihnutím,
 - odborné učilište pre žiakov s telesným postihnutím.

Žiaci s poruchami aktivity a pozornosti s mentálnym postihnutím sa vzdelávajú:

- v špeciálnej základnej škole pri liečebno-výchovnom sanatóriu (LVS)
- v špeciálnej triede pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti s mentálnym postihnutím pri LVS
- v triede základnej školy.

Ak je žiak s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím vzdelávaný v špeciálnej škole alebo základnej škole je potrebné, aby mal vyplnený Návrh na

prijatie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do špeciálnej školy, do materskej školy, do základnej školy a do strednej školy (ďalej len „Návrh na prijatie“).

V zmysle platnej legislatívy sa pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím môžu v špeciálnych školách zriaďovať samostatné triedy.

V triede pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím pracujú spravidla dvaja špeciálni pedagógovia alebo učiteľ a asistent učiteľa (najvhodnejšie pedagóg mentálne postihnutých a pedagóg sluchovo, zrakovo alebo telesne postihnutých alebo logopéd.)

Vyučovanie žiakov s viacnásobným postihnutím sa môže realizovať v blokoch.

V zmysle platnej legislatívy plnenie povinnej školskej dochádzky sa žiakovi skončilo, ak od začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky absolvoval desať rokov vzdelávania alebo dňom 31. augusta príslušného školského roka, v ktorom žiak dovŕšil 16. rok veku.

Žiakovi s ťažkým zdravotným postihnutím môže riaditeľ školy umožniť vzdelávanie až do konca školského roka, v ktorom žiak dovŕši 18. rok veku.

V prípade potreby žiakov žiak s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím možno predĺžiť dĺžku vzdelávania až o dva roky.

Podmienkou prijatia žiaka s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím do špeciálnej školy alebo do základnej školy je psychologická a špeciálnopedagogická diagnostika v centre špeciálnopedagogického poradenstva. V prípade potreby sa vyžaduje aj odborná lekárska diagnostika (neuroológ, psychiater, foniatier, ORL, oftalmológ, ortopéd a pod.).

O prijatí dieťaťa do školy rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie (CŠPP), vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa.

Riaditeľ školy je povinný informovať pri prvom kontakte rodičov o podmienkach prijatia (písomná žiadosť rodiča, správy z odborných vyšetrení z príslušného poradenského zariadenia, spolupráca so školským špeciálnym pedagógom).

5.8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Pri organizácii podmienok v jednotlivých formách vzdelávania žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím je potrebné postupovať individuálne podľa výsledkov špeciálnopedagogickej a inej odbornej diagnostiky a v spolupráci s rodičmi (resp. zákonnými zástupcami).

Počet žiakov v triede je daný v zmysle platnej legislatívy:

- najnižší počet žiakov s viacnásobným postihnutím v triede sú 4 žiaci,
- najvyšší počet žiakov s mentálnym postihnutím ľahkého stupňa v kombinácii s iným postihnutím v prípravnom až piatom ročníku v triede je 6, v šiestom až desiatom ročníku 8 žiakov,
- najvyšší počet žiakov s mentálnym postihnutím stredného a ťažkého alebo hlbokého stupňa v prípravnom až piatom ročníku je 5, v šiestom až desiatom ročníku 6 žiakov.

5.9 Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Okrem povinného personálneho zabezpečenia platného podľa štátneho vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie a ustanovení, ktoré sú uvedené vo vzdelávacích programoch pre žiakov s mentálnym postihnutím, je potrebné, aby v škole, kde sú vzdelávaní žiaci s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím pracoval aj pomocný zdravotnícky personál.

5.10 Povinné materiáľno-technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Okrem vybavenia školy uvedeného v štátnom vzdelávacom programe pre primárne vzdelávanie je potrebné vytvárať:

- učebne (triedy) vybavené viacúčelovým nastaviteľným (rastúcim) nábytkom, s priestorom pre relaxáciu a nenáročnú pohybovú aktivitu počas vyučovania,
- učebne pre jednotlivé vzdelávacie oblasti (predmety) vybavené špeciálnym nábytkom, prístrojmi, nástrojmi, pomôckami, technikou, materiálmi,
- učebne pre informatickú výchovu vybavenú počítačmi s príslušným programovým vybavením a prídavnými zariadeniami,
- špeciálne učebne pre vyučovanie jednotlivých zložiek pracovného vyučovania vybavené vhodným náradím, prístrojmi a pomôckami,
- priestory pre telovýchovné aktivity s bezpečným povrchom, náradím a náčiním,
- priestory pre prípravné práce učiteľa, priestory pre uloženie pomôcok,
- knižnica pre žiakov a učiteľov,
- priestory pre záujmovú činnosť po vyučovaní (školský klub detí, záujmové krúžky a voľnočasové aktivity) vybavené pracovným a odpočinkovým nábytkom, priestormi pre učenie, s pomôckami pre relaxáciu.

Pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím je potrebné zabezpečiť špeciálne učebné pomôcky, učebnice a pracovné zošity.

5.11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Platia všetky ustanovenia uvedené v príslušnom štátnom vzdelávacom programe a vzdelávacom programe pre žiakov s mentálnym postihnutím. Pri vzdelávaní žiakov s viacnásobným postihnutím je potrebné vytvoriť vhodnú štruktúru práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek a postihnutie žiakov.

Pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupuje s týmito odchýlkami:

- a) pri kúpaní a pri plaveckom výcviku je v jednej skupine najviac päť žiakov,
- b) pri lyžiarskom výcviku má jeden inštruktor v skupine najviac osem žiakov,
- c) pri školskom výlete je počet žiakov v skupine rovnaký alebo nižší ako počet žiakov v triede, ak je počet žiakov v skupine pri školskom výlete vyšší ako počet žiakov v triede, riaditeľ školy zabezpečí účasť ďalšej poučenej plnoletej osoby

5.12 Zásady a podmienky pre vypracovanie školských vzdelávacích programov

Školský vzdelávací program musí byť vypracovaný v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania platnej legislatívy a s príslušným štátnym vzdelávacím programom a vzdelávacím programom pre žiakov s mentálnym postihnutím.

Do školského vzdelávacieho programu sa zaraďujú pre viacnásobne postihnutých žiakov v kombinácii s mentálnym postihnutím len tie špecifické vyučovacie predmety, ktoré daní žiaci potrebujú.

Pre žiakov s mentálnym a sluchovým postihnutím sa môžu zaradiť predmety: komunikačné zručnosti, individuálna logopedická intervencia, slovenský posunkový jazyk, dramatická výchova, rytmicko-pohybová výchova, sluchová výchova a pod.

Pre žiakov s mentálnym a zrakovým postihnutím sa môžu zaradiť predmety: individuálne tyflopédické cvičenia, priestorová orientácia a pohybová výchova a pod.

Pre žiakov s mentálnym a telesným postihnutím sa môžu zaradiť predmety: zdravotná telesná výchova, rozvíjanie pohybových zručností, rehabilitácia a pod.

Pre žiakov s mentálnym postihnutím a narušenou komunikačnou schopnosťou (symptomatické poruchy reči) sa môžu zaradiť predmety: rozvíjanie komunikačných schopností, individuálna logopedická intervencia a v rámci nich alternatívna a augmentatívna komunikácia a pod.

Pre žiakov s mentálnym postihnutím a poruchami správania sa môžu zaradiť predmety: pohybová výchova, terapeutické a korektívne cvičenia a pod.

Pre žiakov s mentálnym postihnutím a poruchami aktivity a pozornosti sa môžu zaradiť predmety: pohybová výchova, terapeutické a korektívne cvičenia a pod.

6 Školský vzdelávací program pre žiakov s autizmom alebo d'alšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie

6.1 Ciele výchovy a vzdelávania

Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania žiakov s autizmom alebo d'alšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím je rozvinutie kľúčových kompetencií (spôsobilostí) na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná a maximálne možné integrovanie do spoločnosti.

Primárne vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí žiakov ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom nasledujúcich cieľov:

- poskytnúť žiakom primerané možnosti skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby získali záujem o poznávanie nového,
- rozvíjať cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére osobnosť žiaka v poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej oblasti,
- viesť žiakov k spoznávaniu svojich schopností, k využívaniu svojich možností, ku kompenzácii svojich obmedzení a tým k vytváraniu reálneho obrazu seba samého,
- rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa a poznávať seba samého,
- podporovať kognitívne procesy a kompetencie žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov,
- umožniť žiakom získať základné pracovné zručnosti a návyky, aby ich mohli využiť pri ďalšom vzdelávaní aj v občianskom živote,
- vyvážené rozvíjať u žiakov kompetencie dorozumievať sa a porozumieť si, hodnotiť (vyberať a rozhodovať) a iniciatívne konať,
- podporovať rozvoj intrapersonálnych a interpersonálnych kompetencií, najmä otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov, naučiť sa kooperovať v skupine, kolektíve a preberať na seba primeranú zodpovednosť, rozvíjať sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, d'alším ľuďom a k svojmu kultúrnemu a prírodnému okoliu,
- viesť žiakov k tolerancii, znášanlivosti, porozumeniu a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami, cirkvami a náboženskými spoločenstvami,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje zdravie, aktívne ho chrániť a upevňovať, chrániť životné prostredie.

6.2 Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo d'alšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

Dĺžka vzdelania	9 rokov
Forma štúdia:	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Spôsob ukončenia štúdia:	a) úspešným absolvovaním ŠkVP žiak získa primárne vzdelanie b) ukončením PŠD 16. rokom veku alebo 10. rokom školskej dochádzky
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	vysvedčenie s doložkou a) „Žiak získal primárny stupeň vzdelania“. b) „Žiak ukončil povinnú školskú dochádzku“.
Stupeň vzdelania:	primárne
Možnosti ďalšieho uplatnenia absolventa:	pokračovať vo vzdelávaní v odbornom učilišti alebo v praktickej škole

6.3 Profil absolventa

Žiak je pripravený na ďalšie vzdelávanie a prípravu na povolanie v triede s individuálnym vzdelávacím programom v praktickej škole alebo v odbornom učilišti v oblasti komunikácie, sociálnych a manuálnych zručností.

6.4 Vzdelávacie oblasti

Obsah vzdelávania pre žiakov s AU alebo PVP s MP tvoria vzdelávacie oblasti, ktoré obsahujú jednotlivé vyučovacie predmety.

Obsah a ciele jednotlivých vyučovacích predmetov sa prispôbujú individuálnym osobitostiam každého žiaka.

Obsah vzdelávania sa chápe ako podklad, ktorý má učiteľ tvorivo rozvíjať, rozširovať alebo redukovať, v závislosti od potenciálu a osobnostných vlastností každého žiaka.

Vzdelávacia oblasť	Predmety
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra
	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností
	Rozvíjanie grafomotorických zručností a písanie
Matematika a práca s informáciami	Matematika
	Informatika
Človek a príroda	Vecné učenie
	Fyzika
	Chémia
	Biológia
Človek a spoločnosť	Vlastiveda
	Dejepis
	Geografia
Človek a hodnoty	Občianska náuka
	Etická výchova
Človek a svet práce	Náboženská výchova
	Pracovné vyučovanie

Umenie a kultúra	Výtvarná výchova
	Hudobná výchova
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova

6.5 Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím nie sú určené vzdelávacie štandardy.

6.6 Učebné plány

Učebný plán pre žiakov *s autizmom alebo ďalšími prevážnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím* pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským

Školský vzdelávací program		Ročník										Spolu
Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Prípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	2	2	2	2	2	5	5	5	5	5	35
						1	1	1	1	1	1	6
	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností	8	7	8	8	7	4	4	2	2	2	52
		1	1									2
	Rozvíjanie grafomotorických zručností a písanie	1	1	1	1	1						5
				1	1							2
												102
Matematika a práca s informáciami	Matematika	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	38
	Informatika								1	1	1	3
												41
Človek a príroda	Vecné učenie		1	1	1							3
	Fyzika								1	1	1	3
	Chémia										1	1
	Biológia								1	1	1	3
												10
Človek a spoločnosť	Vlastiveda					2	3	3				8
	Dejepis								1	1	1	3
	Geografia								1	1	1	3
	Občianska náuka								1	1	1	3
												17
Človek a hodnoty	Etická výchova /náboženská výchova						1	1	1	1	1	5
												5
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	19
			1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
												28
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	Hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
												20

Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
												20
Základ		19	20	22	22	22	23	23	24	24	25	224
Voliteľné (disponibilné) hodiny		1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	19
Spolu		20	22	24	24	24	25	25	26	26	27	243

V školskom roku 2016/2017 sa postupuje podľa tohto inovovaného školského vzdelávacieho programu v prípravnom, prvom, druhom, piatom a šiestom ročníku špeciálnej základnej školy.

Legenda:

Červené písmo v tabuľke: Voliteľné (disponibilné) hodiny učebného plánu použité na posilnenie predmetov (upevňovanie, utvrdenie a zhrnutie učiva): *slovenský jazyk a literatúra, rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností, rozvíjanie grafomotorických zručností, pracovné vyučovanie.*

Poznámky

- Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre tento učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.
- Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si volí vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením si škola uplatňuje aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami v zmysle platnej legislatívy.
- Predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.
- Predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.

6.7 Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím

Pri výchove a vzdelávaní žiakov s AU alebo PVP s MP ide o žiakov s rôznymi diagnostickými kategóriami a z toho vyplývajúcimi symptómami, ktoré zásadne ovplyvňujú nielen aktuálny výchovno-vzdelávací proces ale aj ich výchovu a vzdelávanie vôbec.

Do skupiny pervazívnych vývinových porúch (F84) sú podľa MKCH-10-SK- 2016)¹ zahrnuté nasledovné diagnostické kategórie: Detský autizmus (F84.0), Atypický autizmus (F84.1), Rettov syndróm (F84.2), Iná detská dezintegračná porucha (F84.3), Hyperaktívna porucha spojená s duševnou zaostalosťou a stereotypnými pohybmi (F84.4), Aspergerov syndróm (F84.5), Iná pervazívna vývinová porucha (F84.8), Pervazívna vývinová porucha, bližšie neurčená (F84.9).

O prijatí dieťaťa s AU alebo PVP s MP na vzdelávanie rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa.

Riaditeľ školy pred prijatím dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do školy so vzdelávacím programom pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami poučí zákonného zástupcu o všetkých možnostiach vzdelávania jeho dieťaťa.

Do prípravného resp. 1. ročníka primárneho vzdelávania sa žiak prijíma po dovŕšení 6. roku života.

Vzdelávanie žiaka sa, ak je žiakom s ťažkým zdravotným postihnutím, môže v špeciálnej základnej škole predĺžiť až do konca školského roku, v ktorom žiak dovŕši 18. rok svojho veku (Školský zákon).

Obsah učiva sa žiakovi, ktorý si vyžaduje predĺženie vzdelávania, patrične upravuje v IVP tak, aby bol primerane rozložený. V pedagogickej dokumentácii sa vyznačuje ten postupový ročník, ktorého obsah vzdelávania žiak v príslušnom školskom roku plní; rok školskej dochádzky sa vyznačí podľa jeho skutočného poradia.

¹ MKCH-10-SK-2016 dostupné na: <http://www.nczisk.sk/Standardy-v-zdravotnictve/Pages/Medzinarodna-klasifikacia-chorob-MKCH-10.aspx>

Obsah vzdelávania určený pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím sa uplatňuje bez ohľadu na to, akou formou sú vzdelávaní.

Obsah vzdelávania je vytvorený na troch úrovniach. Prvá, najnižšia, úroveň zahŕňa najnižšie požiadavky z hľadiska obsahu učiva a posledná, tretia, úroveň určuje najvyššie požiadavky. Vzhľadom na autizmus alebo ďalšie pervazívne vývinové poruchy je potrebné zdôrazniť, že voľba úrovne (obsahu vzdelávania) sa nemôže riadiť diagnostikovaným stupňom mentálneho postihnutia žiaka.

To znamená, že žiak, ktorý podľa psychologického vyšetrenia má napr. stredný stupeň mentálneho postihnutia, nepostupuje automaticky podľa strednej, t. j. druhej úrovne obsahu vzdelávania príslušného vyučovacieho predmetu, ale pedagóg zvolí pre neho tú úroveň, ktorú je na základe svojich predpokladov schopný zvládať. Pre žiaka v rôznych vyučovacích predmetoch možno určiť rôznu úroveň obsahu vzdelávania.

Ak žiak vďaka systematickej špeciálnopedagogickej starostlivosti prejaví vyššiu úroveň schopností než pri jeho poslednom diagnostikovaní, postupne sa mu upraví obsah vzdelávania tak, aby naň mohol čím skôr nadviazať vyššou úrovňou obsahu vzdelávania.

Naopak, pri nezvládaní úloh, vychádzajúcich z pôvodne nastavenej úrovne obsahu vzdelávania v niektorom predmete, je nevyhnutné prejsť na ich nižšiu úroveň alebo sa vrátiť k upevňovaniu učiva predchádzajúceho ročníka.

Môže sa stať, že stav žiaka si bude vyžadovať také tempo práce, ktoré nedovolí v priebehu jedného školského roka splniť ciele vyučovacieho predmetu príslušného ročníka. V tom prípade sa v nasledujúcom ročníku, ak to vyžaduje charakter predmetu pre nadväznosť učiva, začne neprebratým učivom predchádzajúceho ročníka a nie učivom toho ročníka, do ktorého žiak postúpil.

Z uvedeného vyplýva, že žiak s autizmom alebo ďalšou pervazívnou vývinovou poruchou s mentálnym postihnutím môže posledný ročník svojej školskej dochádzky ukončiť aj učivom nižšieho ročníka.

Obsah a ciele obsiahnuté v obsahu vzdelávania sa prispôbujú individuálnym osobitostiam každého žiaka.

Vyučujúci uplatňuje primeranosť nárokov na základe dispozícií žiaka, ktoré majú vplyv na prognózu jeho vývinu s cieľom zlepšovať jeho vedomosti, zručnosti a návyky a zvyšovať tým jeho šance na zlepšovanie kvality jeho života.

Pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím nie sú určené vzdelávacie štandardy pre jednotlivé ročníky, ktoré by bolo nutné splniť pre postup do ďalšieho ročníka.

Výchova a vzdelávanie žiaka s AU alebo PVP sa uskutočňuje podľa **individuálneho vzdelávacieho programu** (ďalej aj „IVP“), ktorý vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovnej prevencie a poradenstva.

6.8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Výchova a vzdelávanie sa uskutočňuje podľa individuálnych vzdelávacích programov. Na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne: „Žiak (žiačka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania.“. Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku uvedú sa aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzke a to nasledovne: „Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku.“.

6.9 Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Pedagogickí zamestnanci

- splňajú kvalifikačné požiadavky stanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- preukazujú odborné a osobnostné spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy,
- riadia svoje sebarozvíjanie a celoživotné vzdelávanie v odbornej oblasti a osobnostnom raste, ako súčasť kolektívu pedagógov sú schopní vzájomnej efektívnej a ľudsky podporujúcej komunikácie, spolupráce, tímovej práce a kooperatívneho riešenia problémov.

Vedúci pedagogickí zamestnanci

- svojimi manažérskymi, organizačnými a pedagogickými schopnosťami vytvárajú predpoklady pre fungujúci, motivovaný spolupracujúci kolektív s profesionálnou klímou a podporujúcim prostredím,
- starajú sa o svoj odborný a osobnostný rast, ako aj všetkých členov kolektívu a vytvárajú pre tento ich rast podmienky,
- sú schopní poradiť učiteľom a obhájiť ich pred negatívnymi faktormi, ktoré by nepriaznivo ovplyvňovali ich pedagogické pôsobenie.

Asistent učiteľa

Vzhľadom k zameraniu činnosti našej školy je v niektorých triedach nevyhnutná prítomnosť asistentov učiteľa na vyučovaní. Pracuje v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia.

6.10 Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Učebne (triedy) vybavené viacúčelovým, výškovo nastaviteľným nábytkom, s priestorom pre relaxáciu a nenáročnú pohybovú aktivitu počas vyučovania.

Učebne pre jednotlivé vyučovacie predmety vybavené špeciálnym nábytkom, prístrojmi, nástrojmi, pomôckami, technikou, materiálmi.

Učebňa pre infromatickú výchovu vybavenú počítačmi s príslušným programovým vybavením.

Relaxačná miestnosť vybavená nábytkom a pomôckami na relaxáciu, stimulovanie zmyslov a vnemov.

Štruktúrované priestory na individuálne vzdelávanie žiakov s AU alebo VP s MP. Priestory pre telovýchovné aktivity s bezpečným povrchom, náradím a náčiním. Priestory pre prípravné práce učiteľa, priestory na uloženie pomôcok.

Priestory pre záujmovú činnosť po vyučovaní (školský klub detí, záujmové útvary a voľnočasové aktivity) vybavené pracovným a odpočinkovým nábytkom, priestormi na učenie sa a relaxáciu.

Priestory pre stravovanie rešpektujúce hygienické normy a špecifiká individuálnych potrieb žiaka s AU alebo PVP s MP.

Priestory pre vedenie školy a potrebných odborných a nepedagogických zamestnancov – miestnosť riaditeľa, zástupcu, hospodára, výchovného poradcu a iných – so zodpovedajúcim technickým vybavením a nábytkom.

Miestnosť pre uskladnenie učebníc, archív.

Priestory pre odkladanie odevov a obuvi (šatne).

Spoločné priestory pre hygienu, vrátane WC pre žiakov a žiačky, pre učiteľov a učiteľky, vybavené dávkovačmi pre tekuté mydlo, zásobník s dezinfekčným prostriedkom a zásobníkmi pre jednorazové utierky.

Ďalšie pomocné priestory pre zaistenie chodu školy.

6.11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Zdravé prostredie tried – nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie.

Výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti.

Lekárničky na pracovisku - vybavené podľa predpisov na dostupných miestach, kontakty na rýchlú zdravotnú pomoc, linku dôvery, políciu, Zabezpečenie vhodného pitného a stravovacieho režimu.

Dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v priestoroch školy a jej okolí, a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.

6.12 Zásady a podmienky pre vypracovanie školských vzdelávacích programov

Školský vzdelávací program pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím je vypracovaný na základe tohto vzdelávacieho programu, ktorý je súčasťou Štátneho vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie.

7 Pedagogické stratégie

Pri aktívnom učení sa žiakov je spôsob učenia rovnako dôležitý ako obsah toho, čo sa žiaci učia. Procesy učenia sa žiakov závisia od profesionality učiteľa, ako vie tieto procesy riadiť:

- vytvárať priaznivé podmienky na vyučovanie
- motivovať poznávanie
- aktivizovať myslenie
- vytvárať priaznivú sociálnu, emocionálnu a pracovnú klímu
- diagnostikovať žiaka
- riadiť procesy učenia sa žiakov – individualizovať ich z hľadiska času, tempa, hĺbky a miery pomoci
- pedagogicky interpretovať obsah učebnej osnovy do učiva

Základnými procesmi rozvoja osobnosti žiaka sú procesy personalizácie, kognitivizácie, socializácie.

Cieľom personálnej výchovy je sebarealizácia žiaka a rozvíjanie vzťahov k sebe samému, aby žiak bol stále viac sám sebou. Žiak v procese kognitivizácie má sám riadiť svoje vzdelávanie a učiteľ má vystupovať len v roli pomocníka. Aktívny je žiak, učiteľ žiaka usmerňuje, dáva mu spätnú väzbu, povzbudzuje ho, prejavuje mu dôveru a pod. Cieľom sociálnej výchovy je rozvíjanie vzťahov k iným ľuďom, chápať ich, preberať sociálne roly.

Proces socializácie je závislý od sociálnej interakcie. Zručnosti rozvíjané pomocou spolupráce sú vyššie, ako zručnosti dosahované samostatne.

Aby sa žiaci mohli a chceli aktívne učiť je potrebné vytvoriť podmienky a pravidlá:

- môžu sa slobodne rozhodovať, majú možnosť výberu
- môžu postupovať pri učení podľa vlastného tempa
- môžu sa učiť to, čo ich zaujíma
- môžu byť tvoriví pri učení
- môžu sa učiť so spolužiakmi
- môžu sa pýtať, keď niečo nevedia bez obavy z ohrozenia
- môžu vyjadrovať nespokojnosť bez obavy z ohrozenia
- dôveruje sa im, ak sa im verí, že to dokážu
- majú skúsenosť, že môžu napraviť čo urobili zle a táto chyba sa nefixuje
- chyba pri učení nie je vina
- dáva sa im šanca byť úspešní
- očakávajú, že za prácu budú uznaní a ocenení
- vedia, že sa im dáva možnosť sa to naučiť, až potom sa bude skúšať
- majú dostatok času, aby sa to naučili, až potom sa bude skúšať
- majú dostatok času, aby sa to naučili
- sú hodnotení vzhľadom k sebe a nie porovnávaní s inými
- majú dostatok učebných zdrojov a pomôcok pri učení
- učebné požiadavky sú primerané ich schopnostiam
- vedia, že to, čo sa naučia, má pre nich význam a zmysel
- spôsob učenia sa na vyučovaní je zaujímavý
- vedia, čo sa od nich očakáva
- vedia, ako, čo a kedy sa bude hodnotiť
- vedia, čo sa naučili
- na vyučovaní je dobrá sociálna klíma
- ak prostredie v triede je estetické, čisté a podnetné

7.1 Začlenenie prierezoých tém

Prierezoé tematiky uplatňujeme ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných vyučovacích predmetov.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, korčuliari, kolobežkári, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Okrem pozitívnych stránok má doprava a motorizmus aj veľa záporných stránok. Neúmerený je počet dopravných nehôd, ktorých účastníkmi sú deti v mladšom a staršom školskom veku. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy.

Učivo tematiky Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke v škole je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov – pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na detských dopravných ihriskách alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Ciele výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke na škole zahŕňajú oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať. Ciele sú zostavené v zmysle týchto kritérií :

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- sformovať si mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- uplatňovať si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec) a pod.,
- spôsobilosť pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- schopnosť zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- schopnosť zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezoá oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen študijný rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobnostných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne ich rozvoj podporujú. Aby žiak získal kvalitné vzdelanie, k tomu je potrebné, aby si už od primárneho vzdelávania rozvíjal sebareflexiu (rozmyšľal o sebe), spoznával sám seba, svoje dobré ale aj slabé stránky, rozvíjal si sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie. V tejto súvislosti je potrebné, aby sa naučil uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných. Dôležité je, aby prierezoá téma podporovala u žiakov rozvoj schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok). Cieľom je, aby žiak získaval a udržal si osobnostnú integritu, pestoval kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjal sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny

život a spoluprácu. V tejto prierezovej tematike sa uplatňuje aj vzdelávanie k ľudským právam, ale aj rodinnej výchove.

Téma sa prelína všetkými obsahovými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Najviac priestoru má v predmete etická výchova, ale je dôležité, aby si učiteľ uvedomil, že na dosiahnutie cieľov tejto prierezovej tematiky je nutné vymedziť priestor aj v náukových predmetoch. Nevyhnutné je, aby sa všetky témy realizovali prakticky, prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód.

Environmentálna výchova pre primárne vzdelávanie

Environmentálna výchova je prierezová téma, prelína sa všetkými predmetmi, ale najmä prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním.

Cieľom je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, pričom zároveň chápe potrebu ochrany životného prostredia na celom svete. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné – chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám, ale aj k zvieratám v prírode.

Mediálna výchova pre primárne vzdelávanie

Jedným z významných socializačných faktorov ovplyvňujúcich hodnoty, postoje a správanie jedinca sú médiá. Osvojenie schopnosti kompetentného zaobchádzania s médiami je cieľom mediálnej výchovy ako prierezovej témy.

Cieľom prierezovej tematiky je, aby žiaci:

- lepšie porozumeli pravidlám fungovania mediálneho sveta a primerane veku sa v ňom orientovali,
- dokázali posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesionálny rast,
- dokázali si uvedomiť negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Mediálna výchova pre nižšie sekundárne vzdelávanie

Cieľom prierezovej tematiky je:

- viesť žiakov k uplatňovaniu stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi,
- viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciu a mravnú,
- viesť žiakov k vytváraniu si vlastného názoru na médiá na základe prijímaných informácií,
- viesť žiakov kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť.

Multikultúrna výchova

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehĺbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Multikultúrnosť

slovenskej spoločnosti však nikdy neznamenala len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola a dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu, či xenofóbie.

Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí.

Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Prvky multikultúrnej výchovy možno v obsahovej a metodologickej rovine či s pomocou vhodných príkladov rozvíjať v spoločenskovedných predmetov aj v prírodovedných predmetoch, či pri výučbe materinského jazyka.

Ochrana života a zdravia

Ochrana života a zdravia (OŽZ) sa realizuje prostredníctvom učebných predmetov Školského vzdelávacieho programu a samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier a účelových cvičení. Ochrana života a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Snahou je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Prierezová téma je predovšetkým orientovaná na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu. U žiakov by sa mal formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí, poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky, osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Rozvinúť morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ vlasteneckého a národného cítenia, formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách.

Prierezovú tému naplňa obsah:

- riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana,
- zdravotná príprava,
- pohyb a pobyt v prírode.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky.

Nakoľko sa vláda Slovenskej republiky zaviazala realizovať Odporúčania na ochranu tradičnej kultúry a folklóru a Generálnou konferenciou UNESCO bol schválený: Dohovor o

ochrane nehmotného kultúrneho dedičstva ako aj Dohovor o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov, začlenili sme uvedenú prierezovú tému nenásilnou formou vo vyučovaní do viacerých predmetov, prostredníctvom ich obsahov, ale aj formou projektov, exkurzií a pod. Vhodnými sa javia najmä predmety výtvarná, hudobná výchova, pracovné vyučovanie, vecné učenie a vlastiveda.

7.2 Vnútorý systém hodnotenia a kontroly

Vnútorý systém kontroly a hodnotenia žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvláda učivo, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, čo je mimoriadne dôležité a návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Hodnotenie má byť pre žiaka motivujúce. Dôležité je uplatňovať primeranú náročnosť a pedagogický takt, sústrediť sa na individuálny pokrok každého žiaka, neporovnávať výkony žiakov navzájom, nerozdeľovať ich na úspešných a neúspešných!

Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami v rámci individuálnych možností každého žiaka s ohľadom na stupeň mentálneho postihnutia. Žiaci sú cieľavedome vedení k sebahodnoteniu a sebakontrolu.

Pri výchove a vzdelávaní žiakov so zdravotným znevýhodnením je nevyhnutné rešpektovať obmedzenia, ktoré sú podmienené zdravotným znevýhodnením žiaka a uplatňovať požiadavky, ktoré má predpoklad splniť. Pri hodnotení a klasifikácii prospechu a správania nehodnotíme negatívne tie výkony žiaka, ktoré sú ovplyvnené jeho zdravotným stavom, ak z tejto príčiny nemá možnosť splniť alebo vykonať ich lepšie.

Na celkové hodnotenie žiakov sa používa klasifikácia i slovné hodnotenie. Slovné hodnotenie schvaľuje riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade na žiadosť rodičov alebo na návrh vyučujúcich.

V súlade s § 9 ods. 2 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách sa prospech a správanie žiakov s mentálnym postihnutím hodnotí a klasifikuje podľa pravidiel hodnotenia a klasifikácie prospechu a správania v špeciálnych základných školách primerane k mentálnemu postihnutiu a možnostiam vyplývajúcim z postihnutia týchto žiakov. To znamená, že vo variante A špeciálnej základnej školy je umožnené prospech a správanie žiakov priebežne i súhrne hodnotiť slovným hodnotením i klasifikáciou, vo variante B a C slovným hodnotením – v intenciách doposiaľ platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov.

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov postupujeme podľa Metodických pokynov na hodnotenie žiakov:

- Metodický pokyn č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie
- Metodický pokyn č. 31/2011 na hodnotenie žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím ICSED -1

Podľa spôsobu vyjadrovania sa žiakov pri skúšaní využívame:

Ústne skúšanie – hovorený prejav, prednes, ...

Písomné skúšanie - päťminútovky, diktáty, ...

Praktické činnosti – overovanie zručností pri varení, vyšívaní, šití, modelovaní, tkaní.

Podľa počtu súčasne skúšaných žiakov realizujeme:

Individuálne skúšanie

Skupinové skúšanie

Hromadné, frontálne skúšanie.

Podstatou hodnotenia je porovnávanie. V plnom rozsahu využívame **individualizované hodnotenie**, pri ktorom je žiak porovnávaný s úrovňou vlastných možností a schopností, alebo so sebou samým v čase, t.j. s vlastným predchádzajúcim výkonom, správaním v predchádzajúcom období.

Za účelom získania spätnej väzby, získania informácií, ako sa žiaci učia, odhalenia a diagnostikovania nedostatkov, chýb, ťažkostí a príčin v procese učenia sa žiaka za účelom ich odstránenia a zefektívnenia jeho učebnej činnosti využívame veľmi často formatívne hodnotenie, ktoré nebýva spojené s klasifikáciou žiakov.

Priebežné a záverečné hodnotenie žiakov je spojené so sumatívnym hodnotením.

Správanie

* Hodnotenie správania sa odvíja od dodržiavania Školského poriadku, s ktorým sú žiaci oboznámení vždy v prvý deň v škole a rodičia na prvom rodičovskom združení.

* Hodnotí sa aj správanie na školských akciách, reprezentovanie školy, mimoriadne udalosti na verejnosti.

* Správanie hodnotí triedny učiteľ, navrhuje výchovné opatrenia, podáva návrhy na zníženie známku zo správania. Zníženú známku zo správania udeľuje riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade.

Využívajú sa štyri stupne hodnotenia:

1 – veľmi dobré, 2 – uspokojivé, 3 – menej uspokojivé, 4 – neuspokojivé

Vnútny systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Na hodnotenie pedagogických a nepedagogických zamestnancov sa používajú tieto metódy:

- pozorovanie (hospitácie)
- rozhovor
- výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, a pod.)
- hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorba učebných pomôcok, pracovných listov, mimoškolská činnosť, tvorivosť a flexibilita
- hodnotenie pedagogických a nepedagogických zamestnancov manažmentom školy
- vedenie ŠZŠ má vytvorený systém kontroly a hodnotenia zamestnancov, s ktorým sú zamestnanci oboznámení.

Raz ročne je vykonaný hodnotiaci rozhovor zamestnanca s nadriadeným zamestnancom.. Zamestnanec si pripraví stručné sebahodnotenie a predstavy o svojom ďalšom pracovnom smerovaní prostredníctvom sebahodnotiaceho hárku. Hodnotiteľ vyhodnotí na základe sebahodnotenia zamestnanca a podľa kritérií dohodnutej hodnotiacej škály: základné kompetencie pracovného výkonu, významné kvantitatívne ukazovatele pracovného výkonu, významné kompetencie prejavované vo výchovno-vzdelávacom procese, významné kompetencie prejavované v mimo vyučovacích činnostiach. Záverečné hodnotenie je určené z aritmetického priemeru jednotlivých koeficientov. Pedagogický zamestnanec môže dosiahnuť hodnotenie:

- mimoriadne dobré výsledky
- veľmi dobré výsledky
- štandardné výsledky
- čiastočne vyhovujúce výsledky
- nevyhovujúce výsledky

8 Obsah vzdelávania

Obsah vzdelávania je súčasťou školského vzdelávacieho programu a tvorí jeho prílohu. Vymedzuje výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah vyučovania jednotlivých vyučovacích predmetov podľa učebného plánu v jednotlivých postupných ročníkoch pre každý predmet. Plní funkciu programovú, orientačnú a normatívnu.

Obsah vzdelávania ako pedagogický dokument vymedzuje didaktickú koncepciu obsahu vzdelávania v jednotlivých vyučovacích predmetoch. Obsah vzdelávania vyučovacieho predmetu sa odvodzuje od profilu absolventa školského vzdelávacieho programu a obsahu vzdelávacích oblastí štátneho vzdelávacieho programu.

9 Učebné zdroje

Učebné zdroje predstavujú zdroj informácií pre žiakov, cestu ich motivácie, získavania, upevňovania a kontroly nadobudnutých vedomostí, zručností a postojov. Učebnými zdrojmi môžu byť rôzne učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod.

Učebné zdroje uvedené v štátnom vzdelávacom programe sú doplnené podľa potrieb a špecifik žiakov, ich schopností a možností.

Všetky potrebné učebné zdroje sú uvedené v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu.

Všeobecne sú učebné zdroje jednotlivých vyučovacích predmetov rozdelené podľa účelu a spôsobu práce na:

- auditívne (sluchové): napr. magnetofón, gramofón, rozhlasový prijímač, CD a DVD disk, počítačový program
- vizuálne (zrakové): napr. učebnica, zošit, návod, tabuľka, fotografia, výkres, projekt, nástenný obraz, schéma, mapa, priesvitka, diapozitívy, obraz, spätný projektor, diap projektor, dataprojektor
- taktilné(hmatové): napr. modely, reálie
- audiovizuálne (zvukovo-zrakové): napr. televízor, film, videozáznam, video a DVD technika
- zariadenia na reprodukciu textov a obrazov: kopírovacie stroje, skener, tlačiareň
- masovokomunikačné prostriedky: verejná alebo školská televízia, rozhlas
- výpočtová technika: počítače, počítačové siete

Používanie učebných zdrojov vo vyučovacom procese súvisí s didaktickou zásadou názornosti, vytvárania presnejších predstáv, pojmov. Predstavujú zdroj informácií a vytvárania zručností a návykov žiakov, cestu ich motivácie, upevňovania a kontroly nadobudnutých vedomostí, zručností a postojov. Majú funkciu motivačnú, spätно - väzbovú, informačnú, precvičovaciu, aplikačnú a kontrolnú.

10 Prílohy

- Príloha A** Obsah vzdelávania jednotlivých predmetov pre ľahký stupeň mentálneho postihnutia
- Príloha B** Obsah vzdelávania jednotlivých predmetov pre stredný stupeň mentálneho postihnutia
- Príloha C** Obsah vzdelávania jednotlivých predmetov pre ťažký alebo hlboký stupeň mentálneho postihnutia
- Príloha D** Obsah vzdelávania jednotlivých predmetov pre s autizmom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím